

Brusel 17. července 2025
(OR. en)

11765/25

Interinstitucionální spis:
2025/0543 (COD)

RECH 331	CLIMA 282
COMPET 758	AGRI 360
IND 283	TRANS 313
MI 557	SAN 470
EDUC 329	BIOTECH 3
TELECOM 251	CADREFIN 109
ENER 379	CODEC 1046
ENV 721	IA 91

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	16. července 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 543 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034 a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU) 2021/695

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 543 final.

Příloha: COM(2025) 543 final

V Bruselu dne 16.7.2025
COM(2025) 543 final

2025/0543 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období
2028–2034 a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU)
2021/695**

(Text s významem pro EHP)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle

Tímto návrhem se zavádí desátý rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa, který je klíčovým nástrojem pro naplnění politických ambicí vytyčených v Komisi předloženém návrhu příštího dlouhodobého rozpočtu EU (2028–2034) a politických priorit na období 2024–2029, jak jsou uvedeny v politických směrech předsedkyně von der Leyenové – *Volba Evropy*. Návrh navazuje na jednu z nejsilnějších evropských značek a největší program výzkumu a inovací na světě – Horizont Evropa – a činí z výzkumu a inovací středobod unijní ekonomiky a unijní investiční strategie. Prosazuje jednoduchost a flexibilitu a umožňuje rychlejší a strategičtější čerpání prostředků EU díky jasnějším pravidlům a transparentnějším postupům pro žadatele a zúčastněné strany.

EU stojí na zásadním rozcestí. Změna klimatu, technologické přelomy, geopolitické posuny a demografické trendy hluboce proměňují naši společnost a ekonomiku. Aby Evropa zůstala konkurenceschopná, odolná a sjednocená, musí stavět do popředí výzkum a inovace. Pouze investicemi do vědy, posílením postavení našich občanů a podnikatelů a společnou prací můžeme vybudovat udržitelnější, bezpečnější a konkurenceschopnější Evropu pro všechny.

Tento nezbytný předpoklad je vyzdvihován v Draghiho zprávě o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti, podle které jsou inovace základem, aby se Evropa dokázala vrátit k růstu produktivity. Také Lettova zpráva o budoucnosti jednotného trhu a zpráva expertní skupiny Komise pro průběžné hodnocení programu Horizont Evropa zdůrazňují, že je třeba, aby EU v zájmu své konkurenceschopnosti, udržitelnosti a bezpečnosti zvýšila úsilí v oblasti inovací.

Evropa potřebuje zvýšit své investice do inovací a řešit slabiny, které začínají překážkami na cestě od inovací ke komercializaci. Podpora výzkumu a inovací z veřejného sektoru musí rovněž řešit nedostatky v evropském ekosystému výzkumu a inovací a v inovační výkonnosti na vnitrostátní i unijní úrovni.

V reakci na to prezentuje tento návrh zjednodušený a nově orientovaný program Horizont Evropa, jehož cílem je posilovat vědeckou a technologickou základnu EU, podporovat šíření a využívání znalostí, technologií a inovací a dosahovat prostřednictvím nástrojů financování EU maximální přidané hodnoty s katalytickým účinkem na další veřejné a soukromé investice v členských státech.

Konkrétně má program Horizont Evropa:

- podporovat základní hodnoty vědecké svobody a otevřenosti,
- rozšiřovat excelentní evropskou znalostní základnu prostřednictvím zacílení na přidanou hodnotu EU,
- zlepšovat kariéry ve výzkumu a získávat nejlepší evropské i mimoevropské výzkumníky v souladu s přístupem „Zvolte si Evropu“,
- mobilizovat veřejné a soukromé investice v celém řetězci výzkumu a inovací, od základního výzkumu až po komercializaci na trhu,
- přispívat k zvyšování investic do inovací, zejména podporováním inovací napříč Evropou a zajištěním větší soudržnosti mezi systémy financování EU a investicemi členských států,

- využívat potenciál evropského rozpočtu ke snížení rizika a k uvolnění větších investičních příležitostí. Zaměřovat investice na strategické priority EU, mimo jiné na jednotný trh, čistou transformaci, dekarbonizaci, oběhovost, digitalizaci, bezpečnost, odolnost a sociální soudržnost,
- zlepšovat přístup k financování EU prostřednictvím rychlejších, uživatelsky orientovaných, zjednodušených a harmonizovaných postupů, aby se rozšířila účast a rychleji se dosahovalo výsledků.

V návaznosti na doporučení Draghiho zprávy bude program Horizont Evropa:

- orientovat zdroje na strategické priority a současně dbát na to, aby ve výzkumu zůstal zachován princip „zdola nahoru“,
- zvyšovat potenciál partnerství veřejného a soukromého sektoru prostřednictvím zjednodušeného prostředí,
- zvyšovat podporu průlomových inovací,
- zjednodušovat přístup k programu pro příjemce.

Stavebními prvky programu Horizont Evropa jsou:

- nařízení, kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace „Horizont Evropa“ na období 2028–2034 (podle čl. 182 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie – „Smlouvy o fungování EU“),
- zvláštní program pro provádění programu Horizont Evropa (podle čl. 182 odst. 3 Smlouvy o fungování EU),
- související posouzení dopadů (pro Evropský fond pro konkurenceschopnost) a legislativní a finanční výkaz.

Program Horizont Evropa bude úzce propojen s nařízením o zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost (ECF), aby byl zajištěn plynulý tok od základního výzkumu přes aplikovaný výzkum až po startupy a scaleupy, čímž vznikne jednotný soubor pravidel, který se bude vztahovat i na program Horizont Evropa. Program může podporovat dvojí užití.

Navrhuje se zvláštní program pro obranný výzkum, který má být zaveden nařízením o zřízení Evropského fondu pro konkurenceschopnost na období 2028–2034.

Výše uvedené návrhy doplní jednotný právní akt o založení společných podniků, který zajistí harmonizovaná pravidla.

V tomto návrhu se jako počáteční datum použitelnosti legislativních aktů uvádí 1. leden 2028.

• **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Program Horizont Evropa je v souladu se stávajícími politickými ustanoveními Evropské unie a s **jednodušším, cílenějším a účinnějším rozpočtem**.

Rámcový program pro výzkum a inovace je v souladu s **evropským Kompasem konkurenceschopnosti**, který Komise přijala v lednu 2025 a který stanoví cestovní mapu pro zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím stěžejních opatření v rámci tří nezbytných transformačních předpokladů, jimiž jsou: zvýšení investic do inovací, společný plán pro dekarbonizaci a konkurenceschopnost a snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti.

Společně s Evropským fondem pro konkurenceschopnost se program Horizont Evropa snaží o posílení konkurenceschopnosti, odolnosti, udržitelnosti, technologického vedení a sociální soudržnosti. Fond a program přinášejí **významné zjednodušení** jak co do počtu programů s překrývajícími se cíli, tak co do náročnosti provádění: prosazují méně byrokracie a méně

hlášení, větší důvěru, lepší vymáhání a rychlejší povolování. Navrhovaná struktura programu taktéž zajistí předvídatelnost a kontinuitu v prioritách financování a současně nezbytnou **pohotovost** a **pružnost**, aby Unie mohla reagovat na nově vznikající nebo nepředvídané priority.

Klíčová role výzkumu a inovací při zvyšování konkurenceschopnosti činí veřejnou podporu výzkumu a inovací důležitější než kdy jindy, a to zejména na úrovni Unie, kde je její přidaná hodnota nesporná. Pro řešení globálních výzev, zejména společenských a environmentálních, je zásadní spolupráce v rámci celé EU. Návrh je plně v souladu s agendou Komise pro výzkum a inovace a poskytuje pobídky členským státům, neziskovému sektoru a soukromému sektoru k navyšování investic a ke spojování jejich snah tak, aby se dosáhlo **cíle investovat** do výzkumu a vývoje **3 % HDP Unie**.

Program bude podporovat naplňování politik Unie, jako jsou Dohoda o čistém průmyslu, Akční plán pro kontinent umělé inteligence, Akční plán pro cenově dostupnou energii, Průmyslový akční plán pro evropský automobilový průmysl, Strategie EU pro startupy a scaleupy, Strategie pro vědu o živé přírodě a další opatření v rámci iniciativy „Zvolte si Evropu“.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tento návrh je plně v souladu s politikami Unie. V souladu s prioritami Komise činí z **výzkumu a inovací středobod ekonomiky**. **Vytváří investiční kapacitu** pro podporu nových myšlenek a jejich rozvíjení do podoby nových inovací, které budou sloužit lidem v Evropě i mimo ni.

Výzkum a inovace mají zásadní význam pro úspěšné plnění priorit Unie v oblastech, jako jsou zdraví, digitální technologie, čistá průmyslová transformace, oběhové hospodářství, inkluzivní a demokratická společnost, biologická rozmanitost a přírodní zdroje, energetika, mobilita, životní prostředí, potravinová dekarbonizace, připravenost, vesmír a bezpečnost. Výzkum a inovace jsou základem zvyšování produktivity a konkurenceschopnosti unijní ekonomiky.

Investice do výzkumu a inovací se budou doplňovat a budou úzce propojeny s **Evropským fondem pro konkurenceschopnost** a budou v synergii s dalšími programy a nástroji víceletého finančního rámce (VFR). Doplňkovost a synergičnost podpory a využívání výzkumu a inovací v rámci dlouhodobého rozpočtu Unie a s členskými státy budou maximalizovány prostřednictvím **nástroje pro koordinaci konkurenceschopnosti**, který sladí průmyslové a výzkumné politiky a investice na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni tak, aby zapadaly do projektů společného evropského zájmu nebo projektů s přidanou hodnotou EU.

Na základě zaměření řídicího mechanismu pro nový VFR, včetně nástroje pro koordinaci konkurenceschopnosti, by program Horizont Evropa a Evropský fond pro konkurenceschopnost mohly financovat soudržný sled výzkumu a inovací, demonstrací, vývoje a zavádění, a soustřeďovat úsilí a financování ze strany veřejného a soukromého sektoru na unijní i vnitrostátní úrovni v případě revolučních projektů s výraznou vědeckou složkou, čímž by se podpořilo vytváření hodnot a strategická autonomie v celé EU (viz příklady níže).

Možné revoluční projekty:

- Investice do budoucího kruhového urychlovače Evropské organizace pro jaderný výzkum (CERN) společně s dalšími účastnickými zeměmi CERN. Cílem je udržet vedoucí postavení Evropy ve výzkumu fyziky částic. Finanční prostředky (až 20 % celkových nákladů) by mohly pocházet z programu Horizont Evropa.
- Rozvoj inteligentního a čistého letectví a vedoucího postavení Evropy v oblasti letadel nové generace bez emisí CO₂ a automatizovaného uspořádání letového provozu. To by vyžadovalo partnerství s průmyslem a silnou vědeckou a inženýrskou kapacitu s podporou programu Horizont Evropa a rovněž silnou složku průmyslového využití z Fondu pro konkurenceschopnost.

- Sestavení kvantového počítače budoucnosti: aby Evropa byla prvním kontinentem, kde bude kvantová výpočetní technika plně integrována do každodenního života, od precizní medicíny až po klimatické modelování, a bude pro 450 milionů občanů řešit dříve neřešitelné problémy.
- Vývoj a uplatňování světové umělé inteligence nové generace. Ta bude vyvíjena evropskými vědci a průmyslovými podniky, ve spolupráci s nimi a pro ně, a přiláká do Evropy nejlepší světové kapacity (a udrží je zde). Umělá inteligence nové generace by otevřela vědecké a hospodářské příležitosti přesahující rámec současné vlny umělé inteligence a postavila by Evropu do čela tohoto pokroku.
- Dosažení suverenity v oblasti kritických výzkumných dat v Evropě: aby byla Evropa světově nejdůvěryhodnějším místem pro kritická data v oblasti výzkumu a evropští výzkumníci, univerzity a podniky získali jedinečnou konkurenční výhodu při řešení naléhavých globálních výzev, od změny klimatu po pandemii.
- Rozvoj automatizované dopravy a mobility v Evropě: aby se zvýšila bezpečnost dopravy, zefektivnily dopravní toky, snížily se emise a napomohlo se inkluzivnější přepravě.
- Investice do inovativních léčebných postupů pro regeneraci člověka v zájmu zdravějšího života a silnější ekonomiky: jedná se o zúročení evropské výzkumné excelence a odborných znalostí v oblasti regenerativních terapií a o výrazné posílení evropského zdravotnického průmyslu, který tak získá vynikající pozici pro poskytování inovativních terapií. Tyto terapie mají potenciál řešit nemoci, které v současné době nelze vyléčit.
- Posílení zelené transformace prostřednictvím fúzní energie: první komerční elektrárna využívající jadernou fúzi, která bude schopna vyrábět bezpečnou, stálou a spolehlivou elektřinu pro domácnosti, podniky a těžko dekarbonizovatelná energeticky náročná odvětví. Překonání vědeckých, technických a technologických problémů, které je nezbytné k tomu, aby „Evropa byla první, kdo do roku 2034 pošle do sítě elektřinu z fúze“.
- Zpřístupnění Měsíce Evropanům: aby Evropa dosáhla vedoucího postavení v kosmické ekonomice, musí vyvinout novou generaci vesmírné dopravy a logistiky, jež dokáže posílat a vracet obrovské náklady, a také vospělou vesmírnou robotiku, která umožní průzkum a využívání vesmírných zdrojů do roku 2040.
- Dosažení nulového znečištění vody v EU: vodohospodářská odolnost vyžaduje vybudování inteligentní ekonomiky, která zajistí dostatek čisté a cenově dostupné vody a sanitační zařízení pro všechny a za všech okolností, včetně krizí a extrémních klimatických podmínek. K tomu je třeba stimulovat průlomové inovace, zavádění na trhu a rozsáhlé přijímání ze strany koncových uživatelů, například pokud jde o pokročilé technologie úpravy vody k odstraňování škodlivých znečišťujících látek, účinné využívání vody, technologie umožňující udržitelné opětovné využívání vody nebo její nahrazování a o přírodní řešení a technologie odsolování, aby se zajistil dostatek čisté vody pro průmyslové a domácí použití, aby se ochránila a obnovila dobrá kvalita vody a její dostupnost pro ekosystémy a aby se zvýšila konkurenceschopnost průmyslových odvětví EU.
- Vytvoření nové kapitoly v objevování a zkoumání vnitřního prostoru naší planety prostřednictvím vývoje, propojení, správy a zabezpečení nové generace evropských technologií a kapacit pro pozorování oceánů: od vesmírných a vzdušných až po plováky, plavidla, podvodní drony a vozidla. Evropa potřebuje strategickou autonomii

ve vší infrastruktuře pro pozorování oceánů a v datových a informačních službách, aby posílila své vedoucí postavení v oceánské politice. Patří sem ochrana a obnova zdraví oceánů a zvýšení konkurenceschopnosti a udržitelnosti modré ekonomiky, jakož i posílení námořní bezpečnosti a obrany a posílení diplomatické činnosti EU týkající se oceánů.

V koordinaci s Evropským fondem pro konkurenceschopnost budou akce programu sloužit k tomu, aby přiměřeným způsobem reagovaly na selhání trhu nebo neoptimální investiční situace, aniž by docházelo k duplikování nebo vytlačování soukromého financování, a budou mít jasnou evropskou přidanou hodnotu. Cílem je zajistit soulad mezi akcemi programu a pravidly EU pro státní podporu a zabránit nepřiměřenému narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

Návrh je rovněž plně v souladu s přístupem, který je uplatňován v rámci evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik na podporu strukturálních reforem s cílem zlepšit kvalitu a účinnost vnitrostátních systémů výzkumu a inovací na třech úrovních: za prvé, prostřednictvím značných investic do vědeckého a technologického výzkumu a inovací; za druhé tím, že podnikatelské prostředí bude vstřícnější k inovacím a méně skeptické vůči rizikům; a za třetí zajištěním toho, aby se evropským občanům dostávalo podpory během rychlé (a pro některé turbulentní) transformace poháněné inovacemi, digitalizací a globálními megatrendy, jako jsou například umělá inteligence a oběhové hospodářství.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Program Horizont Evropa je založen na hlavách Smlouvy o fungování EU „Průmysl“ a „Výzkum a technologický rozvoj a vesmír“ (čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183 a čl. 188 druhý pododstavec) a rovněž na čl. 322 odst. 1 písm. a).

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Unie má sdílené (paralelní) kompetence v této oblasti na základě čl. 4 odst. 3 Smlouvy o fungování EU. Zaprvé, financování z prostředků EU posílí spolupráci a integraci mezi zúčastněnými stranami a přes hranice, čímž se odstraní národní překážky, a bude generovat kritický objem pro řešení společných problémů. Zadruhé tím, že EU bude řešit selhání trhu a neoptimální investiční podmínky a vytvářet ekonomický efekt, posílí hospodářskou odolnost, zmobilizuje soukromé finanční prostředky, přitáhne kapitál, zvýší produktivitu v celé EU a podpoří ekonomicky prospěšné projekty, které by jinak nemusely uspět. Podpoří celounijní hospodářskou soutěž, díky níž se prosadí nejlepší vědecké a inovativní nápady z celé EU. Zatřetí, posílením orientace investic a sdružováním zdrojů bude EU schopna lépe řešit celounijní problémy a prosazovat společné priority, jako jsou digitální a ekologická transformace.

Tento přístup na úrovni EU podporuje průlomové inovace a strategické cíle a překonává koordinační omezení mezi členskými státy. Na základě simulací *ex post* se například odhaduje, že bez financování výzkumu a infrastruktur ze strany EU v průběhu desetiletí by se zásadní inovace, jako jsou mRNA vakcíny proti onemocnění COVID-19, opozdily o celé měsíce, což by bránilo zásadně důležitému rychlému uvedení na trh a následným společenským přínosům.

• Proporcionalita

Opatření na úrovni Unie umožňují nadnárodní spolupráci a celosvětovou soutěž, aby byly vybrány ty nejlepší návrhy. To zvyšuje úroveň excelence, zajišťuje viditelnost předního výzkumu a inovací, podporuje nadnárodní mobilitu a přitahuje ty nejlepší talenty z celého světa.

Program na úrovni Unie má nejlepší předpoklady pro to, aby na sebe vzal vysoce rizikový a dlouhodobý výzkum a inovace, tím sdílel riziko a vytvářel šířku záběru a úspory z rozsahu, kterých by jinak nebylo možné dosáhnout. Bude usilovat o propojení s vnitrostátními iniciativami, zejména v oblasti inovací.

Může mobilizovat další veřejné a soukromé investice do výzkumu a inovací, přispívat k dalšímu posílení evropského výzkumného a inovačního prostředí a zrychlit komercializaci a šíření inovací. Programy na úrovni Unie mohou rovněž podporovat tvorbu politik a politické cíle.

Navrhovaná opatření nejdou nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů Unie.

- **Volba nástroje**

Výzkum a inovace vzhledem ke své dlouhodobé povaze a principu „zdola nahoru“ vyžadují nezávislý, integrovaný a předvídatelný samostatný program, který zajistí vhodné podmínky pro podněcování nových myšlenek a jejich uvádění na trh. Aby bylo možné nalézt převratná řešení, je nezbytné, aby výzkum a inovace zůstaly nezávislé a aby byla zajištěna kontinuita financování. I když je tedy program Horizont Evropa úzce spojen s Evropským fondem pro konkurenceschopnost, zachoval si svůj nezávislý právní základ požadovaný podle článku 182 Smlouvy o fungování EU a svou značku a pozitivní mezinárodní pověst, přičemž vychází ze svého dlouhodobého prokazatelného úspěchu v roli důvěryhodného rámce pro excelenci, spolupráci a dopad.

Právní akt zakládá práva a povinnosti pro příjemce, které jsou závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech Unie a v zemích, jež jsou k rámcovému programu pro výzkum a inovace přidruženy.

3. VÝSLEDKY ZPĚTNÝCH HODNOCENÍ, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Zpětná hodnocení / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Zpětná hodnocení a kontroly účelnosti platných právních předpisů jsou nezbytné, aby nový rámcový program pro výzkum a inovace vycházel z toho, co funguje, a zlepšil to, co nefunguje. Tím, že posuzují účinnost, efektivnost a soudržnost předchozích opatření, poskytují tyto přezkumy zásadní důkazy, které umožňují lépe navrhovat politiky, snižovat zbytečnou regulační zátěž a sladovat nástroje financování s vyvíjejícími se vědeckými, technologickými a společenskými potřebami. Přispívají k pružnějšímu a účinnějšímu výzkumnému a inovačnímu ekosystému připravenému na budoucnost.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V rámci přípravy nového VFR, který začne platit v roce 2028, uspořádala Evropská komise veřejnou konzultaci s cílem získat názory na financování konkurenceschopnosti ze strany EU. Veřejná konzultace, která probíhala od 12. února do 7. května 2025, shromáždila 2 034 odpovědí z průzkumu a 462 stanovisek, přičemž se jí vedle podniků, nevládních organizací a dalších sítí zúčastněných stran hojně účastnili občané EU (26 %), akademická obec (22 %) a orgány veřejné správy (13 %).

Většina respondentů, kteří mají zkušenosti s programem Horizont Evropa, vyjádřila kladné názory na proces financování, od identifikace možností financování až po relevantnost a srozumitelnost výzev. Za klíčové slabiny však označovali postup podávání žádostí a celkovou dobu trvání, přičemž kladli důraz na potřebu zjednodušení, jasnosti a lepší soudržnosti, aby se zlepšila dostupnost financování, zejména pro malé a střední podniky a nové subjekty. Respondenti uváděli, že fragmentace podpory napříč investičním procesem je překážkou

konkurenceschopnosti, zejména v souvislosti s nedostatečnými investicemi do výzkumu a inovací.

Veřejná konzultace byla doplněna cíleným oslovením klíčových skupin zúčastněných stran z oblasti průmyslu, výzkumu a inovací. Zúčastněné strany v oblasti výzkumu a inovací se aktivně zapojily do diskuse o budoucí úloze výzkumu a inovací v konkurenceschopnosti EU, zejména s ohledem na vydání politických směrů Komise v červenci 2024 a Kompasů konkurenceschopnosti v únoru 2025.

- **Externí poznatky**

Tato iniciativa vychází ze tří zásadních externích zpráv: ze zprávy Maria Draghiho o konkurenceschopnosti EU, zprávy Enrica Letty o budoucnosti jednotného trhu a zprávy expertní skupiny Komise pro průběžné hodnocení programu Horizont Evropa.

Všechny tři zprávy se shodují ve svém hlavním poselství: **Evropa musí inovovat, přizpůsobovat se a zaujmout vedoucí postavení**, aby si zajistila konkurenceschopnost, prosperitu, udržitelnost a bezpečnost. Jejich společná analýza poskytuje silný analytický a politický základ pro navrhovaný rámcový program pro výzkum a inovace a širší strategickou orientaci Evropského fondu pro konkurenceschopnost.

- **Posouzení dopadů**

Tento návrh je podložen komplexním posouzením dopadů Evropského fondu pro konkurenceschopnost, které zahrnovalo 14 programů přispívajících ke konkurenceschopnosti EU.

Podle politických směrů Komise má být nový VFR cílenější, jednodušší a účinnější. Struktura nového VFR se proto bude od současné struktury výrazně lišit. Vzhledem k tomuto zvláštnímu případu přípravy nového VFR chybělo v posouzení dopadů několik klíčových prvků. Výbor pro kontrolu regulace se proto výjimečně rozhodl vydat stanovisko bez kvalifikace.

Výbor pro kontrolu regulace konstatoval, že zpráva obsahuje významné nedostatky, mimo jiné v oblasti působnosti, řízení a soudržnosti s dalšími částmi víceletého finančního rámce. Tyto nedostatky byly řešeny jak v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost, tak v legislativních návrzích programu Horizont Evropa.

V souladu s potřebou „jednoduchosti a flexibility, rychlosti a strategického zaměření“, jak je uvedeno v politických směrech, byly v posouzení dopadů posouzeny tři možnosti ovlivňující strukturu financování EU, od pokračování 14 programů souvisejících s konkurenceschopností až po jejich konsolidaci do Fondu pro konkurenceschopnost:

- A. Dosavadní scénář „plus“: koordinace v menší míře.
- B. Výraznější koordinace mezi stávajícími programy (jednotný soubor pravidel).
- C. Konsolidace programů do nového Evropského fondu pro konkurenceschopnost v rámci jednoho nebo dvou jednotných aktů.

Konsolidace programů v rámci dvou jednotných aktů, jak je předpokládáno v možnosti C, byla považována za nejlepší politickou možnost, která by zachovala značku „Horizont Evropa“ a zároveň by plně přispívala k cílům Fondu pro konkurenceschopnost díky integraci z hlediska cílů, struktury, řízení a pravidel obou aktů. Současně počítá se samostatným rámcovým programem pro výzkum a inovace, aby byla zajištěna integrita výzkumu a inovací a také požadavky článku 182 Smlouvy o fungování EU. K tomuto postoji se připojil Evropský parlament, členské státy a třetí země, které jsou k programu Horizont Evropa aktuálně přidruženy.

- **Zjednodušení**

Zjednodušení je **hlavní prioritou** Komise, jejímž cílem je snížit zátěž a přílišnou složitost a upřednostnit rychlost a flexibilitu.

Rámcový program pro výzkum a inovace, který je nejrozsáhlejším programem Unie prováděným v rámci přímého řízení, je jasným cílem zjednodušení. Zjednodušení pro příjemce bude dosaženo mimo jiné:

- **Zkrácením délky pracovního programu s méně normativním programováním:** snížení celkového počtu témat, zkrácení popisů témat a minimalizace témat jednotlivých projektů.
- **Standardně otevřenými tématy:** témata budou méně preskriptivní a poskytnou žadatelům větší prostor pro různé způsoby dosažení očekávaných výsledků.
- **Kontinuitou a dalším zjednodušením financování:** Nebude se rozlišovat mezi akcemi v oblasti výzkumu a inovací a inovačními akcemi, ale bude existovat jediná míra financování až do výše 100 %, s výjimkou ziskových subjektů jiných než malé a střední podniky, u nichž bude míra financování až 70 %. Míry financování budou maximální částky, jež mohou být v odůvodněných případech pro provádění konkrétních opatření sníženy.
- **Zvýšeným využíváním zjednodušeného vykazování nákladů:** Na základě zkušeností získaných s pilotními projekty jednorázového financování v rámci programu Horizont 2020 a jejich širšího uplatnění v programu Horizont Evropa se jednorázové financování stane výchozí formou příspěvku Unie, pokud nebude stanoveno jinak. Budou používány jiné zjednodušené formy nákladů, včetně jednotkových nákladů na zaměstnance. Cílem těchto zjednodušujících opatření je podpořit širší účast zejména nových a menších subjektů a zároveň zachovat řádné finanční řízení a kontrolu.

Spolu s bezprecedentním úsilím o zjednodušení bude dosaženo **rychlejšího provádění** programu Horizont Evropa, a to zkrácením maximální doby pro poskytnutí grantu na 7 měsíců, což je jedna z nejkratších dob pro poskytnutí grantu v rámci programů EU a o dva měsíce kratší doba, než je maximální doba pro poskytnutí grantu stanovená ve finančním nařízení.

Klíčový bude závazek Evropského parlamentu i Rady dodržovat zásadu zjednodušení v řádném legislativním postupu.

- **Základní práva**

Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie a v dalších mezinárodních úmluvách o lidských právech, jejichž smluvními stranami jsou členské státy a Unie.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Rozpočet všech návrhů je uveden v běžných cenách. Komise může na základě analýzy nákladů a přínosů při provádění programu Horizont Evropa i nadále využívat výkonné agentury.

5. OSTATNÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Tato iniciativa bude monitorována prostřednictvím výkonnostního rámce pro rozpočet na období po roce 2027, který je zahrnut v samostatném návrhu. Výkonnostní rámec stanoví povinnost vypracovat během realizační fáze programu zprávu o provádění a dále zpětné hodnocení, které musí proběhnout v souladu s čl. 34 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Toto hodnocení musí být provedeno v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy a bude založeno na ukazatelích relevantních pro cíle daného programu.

• Další horizontální otázky, které se vztahují k návrhu

Zásady programu: program zajistí účinné prosazování hodnot a zásad Evropského výzkumného prostoru a Paktu pro výzkum a inovace v Evropě, zejména etiky a integrity ve výzkumu a inovacích, svobody vědeckého výzkumu, genderové rovnosti a rovných příležitostí, otevřené vědy a podpory atraktivní kariéry a mobility ve výzkumu.

Mezinárodní spolupráce bude dále posílena s cílem přispět ke konkurenceschopnosti Unie a její excelenci v oblasti výzkumu a inovací a bude vyvažovat rizika a přínosy spolupráce se třetími zeměmi a subjekty ze třetích zemí.

Zhodnocování a šíření výsledků: V zájmu zvýšení konkurenceschopnosti Unie a v souladu se strategií Komise pro zhodnocování budou zavedeny specializované podpůrné nástroje a pomůcky, které usnadní a urychlí proces zhodnocování a zajistí, aby se výsledky výzkumu promítaly do reálných aplikací. Veřejné investice do výzkumu a inovací se tak změní v nové tržní příležitosti a hmatatelnou hodnotu pro společnost a průmysl.

Sladění strategického řízení s Fondem pro konkurenceschopnost a nástrojem pro koordinaci konkurenceschopnosti.

• Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Program Horizont Evropa navazuje na více než 40 let investic EU do výzkumu a inovací. Jeho cílem je podporovat vědu, chránit základní hodnoty nezávislosti a otevřenosti, zlepšovat vynikající znalostní základnu Evropy a zvyšovat konkurenceschopnost EU. Struktura programu je navržena tak, aby zajistila lepší soudržnost a výkonnost.

Navrhuje se použít strukturu se čtyřmi pilíři:

- Cílem **pilíře I – „Excelentní věda“** – je posílit vědeckou základnu EU, přilákat špičkové talenty, podporovat špičkový výzkum v Evropě a poskytovat nejlepší vědecké poznatky pro účely politik EU. Excellence a mobilita v oblasti výzkumu jsou základem ambice učinit z Evropy nejlepší místo pro výzkum na světě: „Zvolte si Evropu“. V této souvislosti do tohoto pilíře patří:
 - Evropská rada pro výzkum (ERV): ERV bude rozšířena tak, aby se zvýšila její schopnost podporovat hraniční výzkum, se zaměřením na financování vynikajících výzkumných pracovníků a jejich týmů,
 - akce „Marie Curie-Sklodowska“ (MSCA). Akce MSCA budou i nadále podporovat odbornou přípravu a profesní rozvoj v oblasti výzkumu,
 - věda pro účely politik EU: nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska (JRC).
- **Pilíř II – „Konkurenceschopnost a společnost“** – je zaměřen na podporu kolaborativního výzkumu a inovací v oblastech s velkým společenským dopadem a soustředí se na řešení globálních společenských výzev a zvýšení

konkurenceschopnosti EU. Tento pilíř bude mít podobnou strukturu jako oblasti intervencí v Evropském fondu pro konkurenceschopnost a jeho čtyři oblasti politiky. Tím se zajistí soudržná podpora v průběhu celého investičního procesu. Kromě toho bude existovat oblast politiky specifická pro nový program Horizont Evropa, která se bude zabývat výzkumem zdola nahoru, zejména v oblastech globálních společenských výzev, mezi něž patří například migrace, dezinformace a ochrana, posilování a podpora demokracie, jakož i sociální a hospodářské transformace, inkluzivní společnosti a sociální soudržnost. Strategické plánování kolaborativního výzkumu bude vycházet z interní hodnotící kapacity, „Observatoře nově vznikajících technologií“, uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* o Evropském fondu pro konkurenceschopnost¹. Partnerství zůstanou klíčovým nástrojem programu a budou fungovat synergicky s Evropským fondem pro konkurenceschopnost v rámci příslušných řídicích procesů. Navrhuje se radikální zjednodušení a zefektivnění jejich činnosti a organizace. Partnerství mohou mít různé formy: od partnerství jednoho unijního a jednoho vnitrostátního veřejného subjektu s jedním soukromým subjektem až po partnerství v rámci veřejného sektoru nebo partnerství veřejného a soukromého sektoru.

- **Pilíř III – „Inovace“** – cílí na podporu inovací v Evropě a zaměřuje se na prosazování vývoje nových produktů, služeb a obchodních modelů. Do tohoto pilíře patří:
 - Evropská rada pro inovace (ERI): ERI bude podporovat inovativní startupy a malé a střední podniky a bude se zaměřovat na prosazování přelomových inovací a podnikání. Bude rozšířena následovně:
 - do jejích operací bude zahrnuto více prvků podle „ARPA“ s tím, že vysoce rizikové projekty budou podporovány postupně nebo budou ukončeny podle jejich potenciálu přinést přelomová řešení, jak jej vyhodnotí odborní programoví manažeři. Takto budou dále rozvinuty cesty z výzkumných projektů ERV nebo kolaborativních výzkumných projektů do ERI, aby se rychleji komercializovaly a rozšiřovaly průlomové technologie,
 - bude uplatňován přístup „DARPA“ zaměřený na podporu startupů v oblasti obrany a dvojího užití a jejich rozšiřování, který se bude plně doplňovat s nástrojem InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost, Programem EU pro inovace v oblasti obrany (EUDIS) a aktivitami CASSINI (iniciativa pro podnikání v kosmickém odvětví),
 - otevře se bezprecedentní příležitost podporovat startupy a scaleupy v oblasti špičkových technologií dvojího užití a obrany, včetně těch, které jsou považovány za strategické a zásadní pro zájmy Unie a jejích členských států, vyžadují cílenou přímou podporu a nemají přístup k dostatečnému kapitálu z trhu,
 - u definice „Výzev“ se bude uplatňovat úzká koordinace a synergie s oblastmi politiky Evropského fondu pro konkurenceschopnost,
 - stávající financování scaleupů z oblasti hlubokých technologií v rámci Evropského fondu pro scaleupy, které bylo oznámeno ve Strategii pro startupy a scaleupy, bude probíhat za podmínek dohodnutých v současném

¹ Úř. věst. C , , s.

víceletém finančním rámci. Veškeré budoucí financování scaleupů bude probíhat v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost.

- Inovační ekosystémy, včetně činností na podporu integrace trojúhelníku znalostí, tj. vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací a podnikání, v celé Unii.

Předpokládá se úzká spolupráce mezi kolaborativním výzkumem v rámci pilíře II a podporou pro startupy a scaleupy v rámci pilíře III s cílem posílit poptávku po startupech a scaleupech jejich propojením s velkými podniky v Evropě a usnadněním inovativních opatření v oblasti zadávání veřejných zakázek na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.

- Cílem **pilíře IV – „Evropský výzkumný prostor“** – je podpořit rozvoj jednotného Evropského výzkumného prostoru (EVP) se zaměřením na podporu excelence, inkluзивity a dopadu. Do tohoto pilíře patří:
 - politika EVP: tato složka bude podporovat rozvoj politiky EVP a bude se zaměřovat na prosazování excelence, inkluзивity a dopadu,
 - výzkumné a technologické infrastruktury: tato složka bude podporovat rozvoj a provoz výzkumných a technologických infrastruktur, přičemž podpora bude poprvé zahrnovat i kapitálové výdaje,
 - rozšiřování účasti a šíření excelence: Tato složka bude podporovat rozvoj výzkumných a inovačních kapacit ve všech regionech Evropy.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se zavádí rámcový program pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034 a stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků a zrušuje nařízení (EU) 2021/695

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 173 odst. 3, čl. 182 odst. 1, článek 183, čl. 188 druhý pododstavec a čl. 322 odst. 1 písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora (1),

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem Unie je upevnit svou vědeckou a technologickou základnu posílením evropského výzkumného prostoru (EVP), ve kterém se výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie volně pohybují, a motivovat ke zvyšování konkurenceschopnosti, mimo jiné v oblasti průmyslu, a zároveň podporovat veškeré výzkumné a inovační činnosti v zájmu plnění strategických priorit a závazků Unie, které v konečném důsledku směřují k podpoře míru, hodnot Unie a dobrých životních podmínek pro její obyvatele.
- (2) V zájmu dosažení vědeckého, technologického, hospodářského, environmentálního a společenského dopadu a maximalizace přidané hodnoty investic Unie do výzkumu a inovací by Unie měla investovat do výzkumu a inovací prostřednictvím rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034 (dále jen „program“), který by měl posílit konkurenceschopnost, odolnost, udržitelnost, vedoucí postavení v oblasti technologií a sociální soudržnost.
- (3) Program by měl být úzce propojen s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) [XXX]* o Evropském fondu pro konkurenceschopnost⁴ tím, že učiní z výzkumu a inovací středobod unijní ekonomiky a unijní investiční strategie.

² Úř. věst. C , , s. .

³ Úř. věst. C , , s. .

⁴ Úř. věst. C , , s. .

- (4) Cílem Unie by dále mělo být odstranění nerovností, podpora genderové rovnosti, jakož i boj proti diskriminaci v souladu s články 8 a 10 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU) a Listinou základních práv Evropské unie.
- (5) Aktuální zkušenosti s rychlými změnami hospodářského, sociálního a geopolitického prostředí ukazují, že je zapotřebí, aby víceletý finanční rámec Unie a jeho výdajové programy byly flexibilnější. Za tímto účelem a v souladu s cíli programu by financování mělo náležitě zohledňovat vyvíjející se politické potřeby a priority Unie formulované v příslušných dokumentech Komise, usneseníh Evropského parlamentu a závěrech Rady, a zároveň zajišťovat dostatečnou předvídatelnost při plnění rozpočtu.
- (6) Pravidla pro účast a šíření výsledků jsou u programu navržena tak, aby dále zjednodušila přístup, zvýšila otevřenost a maximalizovala dopad financování Unie.
- (7) Program by měl přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a měl by tak pomoci dosáhnout cíle, aby celkové investice do výzkumu a vývoje činily nejméně 3 % hrubého domácího produktu (HDP) Unie. Investice členských států do výzkumu a inovací by měly být posuzovány s pomocí evropského semestru – rámce pro koordinaci hospodářských a rozpočtových politik, politik zaměstnanosti a sociálních politik v Unii. K naplnění tohoto cíle bude nezbytné, aby členské státy a soukromý sektor doplnily program vlastními posílenými investicemi v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Unie dosahuje stálého pokroku ve zvyšování investic do výzkumu a vývoje, ale zaostává za ostatními světovými lídry. Výše zmíněným 3% cílem, který byl stanoven před více než dvaceti lety, byl uznán význam výzkumu a vývoje coby stavebních kamenů znalostní společnosti. Ačkoli tento cíl povzbudil vícero členských států, aby si vytyčily vlastní mety v oblasti intenzity výzkumu a vývoje, přetrvávají značné rozdíly, protože své investiční ambice splnilo nebo překročilo jen několik málo zemí.
- (8) Definice OECD týkající se úrovně technologické připravenosti (TRL) by stejně jako v Horizontu Evropa měly být nadále zohledňovány při klasifikaci technologického výzkumu, vývoje produktů a jejich demonstrací, jakož i při vymezení typů akcí dostupných ve výzvách k podávání návrhů. Granty by neměly být udělovány na akce, jejichž činnosti jdou nad TRL 8. V rámci pracovního programu by mělo být možné u konkrétní výzvy v rámci pilíře „Konkurenceschopnost a společnost“ povolit granty na validaci produktů ve velkém měřítku a jejich replikaci na trhu.
- (9) Mělo by být možné plnit části rozpočtu prostřednictvím evropských partnerství spolu s dalšími veřejnými a soukromými subjekty, pokud je to nejefektivnější forma realizace pro dosažení cílů politiky. Evropská partnerství by měla být zřizována v případech, kdy je vyžadováno úzké zapojení Unie, a měla by zajišťovat odpovídající hlasovací práva Unie a dostatečné spoluinvestice ostatních partnerů, aby se dosáhlo pákového efektu financování Unie. Aby se podpořily synergie a efektivita, je nutné zajistit harmonizovaná pravidla. Proto by mělo být vytvořeno strategické a soudržné portfolio omezeného počtu evropských partnerství.
- (10) Evropská partnerství, a to i ve formě společných podniků, by jako základní nástroj pro zajištění zapojení průmyslu a investic do kolaborativního výzkumu a inovací měla přispívat ke specifickým politickým cílům jednotlivých oblastí politiky Evropského fondu pro konkurenceschopnost a v případě potřeby by měla být jeho prostřednictvím podporována k dosažení těchto cílů.
- (11) Mise EU zřízené nařízením (EU) 2021/695 by měly umožnit transformační a systémový dopad na společnost tím, že budou podporovat mezioborovou, meziodvětvovou,

mezipolitickou a přeshraniční spolupráci. Měly by se spoléhat na výzkum a inovace k vyvinutí průlomových technologií, služeb, produktů a sociálních inovací, které jsou potřebné k dosažení jejich ambiciózních cílů. Následně by měly urychlit vývoj, rozšiřování a zavádění inovativních řešení a pomoci vytvořit hlavní trhy pro nové produkty a služby. Rámcový program by měl financovat výzkumné a inovační činnosti misí, zatímco zavádění a rozšiřování by mělo být realizováno prostřednictvím jiných programů EU a vnitrostátního financování.

- (12) Nástroj pro Nový evropský Bauhaus, který je zakotven ve strategickém plánu programu Horizont Evropa na období 2025–2027⁵, je víceletý nástroj financování, který má urychlit přeměnu čtvrtí prostřednictvím udržitelného a inkluzivního designu. Jeho výzkumná a inovační složka by měla být financována z programu Horizont Evropa, zatímco jeho zaváděcí složka by měla být realizována prostřednictvím jiných programů EU a vnitrostátního financování.
- (13) Evropská rada pro výzkum (ERV) by měla poskytovat atraktivní a flexibilní financování, aby jednotliví talentovaní a tvůrčí výzkumní pracovníci (příčemž důraz je záměrně kladen na podporu začínajících výzkumných pracovníků) mohli hledat nejslibnější cesty v neprobádaných oblastech vědy. Tento závazek k výzkumu iniciovanému výzkumníky, vybíranými v celoevropské soutěži založené výhradně na kritériu excelence a otevřené talentům bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo původ, je zásadní pro přilákání nejbystřejších hlav, které ve světě jsou, a pro další upevnění pozice Evropy coby předního světového střediska pro výzkum a inovace.
- (14) V globální ekonomice založené na znalostech by dlouhodobá konkurenceschopnost Unie, její vedoucí postavení v oblasti technologií a schopnost řešit globální výzvy měly záviset zejména na její schopnosti rozvíjet, přilákat a udržet vysoce kvalifikované a mezinárodně propojené výzkumné pracovníky. Strategické investice do vynikajících výzkumníků, do jejich vzdělávání, mobility a kariérních vyhlídek v rámci akademické obce i mimo ni jsou nezbytné pro udržení inovací, hospodářské odolnosti a společenského blahobytu. V souladu se zásadami Evropské charty pro výzkumné pracovníky jsou nástrojem k dosahování tohoto cíle akce „Marie Curie-Sklodowska“ (MSCA). Program by měl posílit vazby mezi univerzitami a inovačními ekosystémy, včetně soukromého sektoru. Měl by umožnit dokončení Evropského výzkumného prostoru, mimo jiné prostřednictvím rozvoje kapacity evropského vysokoškolského vzdělávání, aby bylo možné konkurovat světovým protějškům, a to prostřednictvím spolupráce, péče o talenty a jejich přilákání a získávání většího množství soukromých investic, a to i prostřednictvím iniciativ v oblasti vysokoškolského vzdělávání, jako jsou aliance Evropských univerzit, v součinnosti s programem Erasmus+ a v souladu s cíli a činnostmi podle tohoto nařízení.
- (15) Evropská rada pro inovace (ERI) by měla podněcovat inovace v oblasti hlubokých technologií vytvářející tržní příležitosti. Měla by tyto inovace v oblasti hlubokých technologií svými nástroji identifikovat, rozvíjet a zavádět. Prostřednictvím soudržné a modernizované podpory by ERI měla zaplnit vakuum v oblasti veřejné podpory a soukromých investic pro průlomové technologie a inovace v oblasti hlubokých technologií. Cílem ERI by mělo být prostřednictvím svých nástrojů překlenout, integrovat a urychlit cestu inovátorů od výzkumu na trh a umožnit, aby Unie disponovala předními společnostmi v nově vznikajících technologických oblastech, a splnila tak své sociální a hospodářské cíle a vyhnula se závislosti na jiných regionech. ERI by měla podporovat vysoce rizikové inovace s vysokým potenciálem a společností,

⁵ Rozhodnutí Komise C(2024)1741 ze dne 20.3.2024.

kteří vykazují taková technologická, vědecká, finanční, manažerská nebo tržní rizika, že zatím nejsou považované za zcela financovatelné bankami, a proto nemohou z trhu získat potřebnou výši investic, aby byly globálně konkurenceschopné. To by mělo zahrnovat jak „otevřený“ přístup (zdola nahoru), tak přístup reagující na „výzvy“, v úzké koordinaci a synergii s Evropským fondem pro konkurenceschopnost a jeho oblastmi politiky. Součástí by měl být přístup podobný přístupu „DARPA“, který by se věnoval podpoře startupů v oblasti obrany a dvojího užití a jejich rozšiřování a který by se kompletně doplňoval s nástrojem InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost, Programem EU pro inovace v oblasti obrany (EUDIS) a aktivitami CASSINI (iniciativa pro podnikání v kosmickém odvětví). Provádění by mělo probíhat v úzké synergii a koordinaci s Evropským fondem pro konkurenceschopnost.

- (16) Financování scaleupů z oblasti hlubokých technologií v rámci Evropského fondu pro scaleupy oznámené ve Strategii pro startupy a scaleupy a existující v době vstupu tohoto nařízení v platnost by mělo být prováděno za podmínek dohodnutých ve víceletém finančním rámci na období 2021–2027. Veškeré financování scaleupů v rámci víceletého finančního rámce na období 2028–2034 by mělo probíhat v rámci ECF.
- (17) Společné výzkumné středisko (JRC) by politikám Unie mělo dále poskytovat nezávislou vědeckou a technickou podporu, a to v průběhu celého politického cyklu. Přímé akce JRC by měly být prováděny pružným, efektivním a transparentním způsobem s přihlédnutím k politickým potřebám Unie a příslušným potřebám uživatelů JRC, a to se zajištěním ochrany finančních zájmů Unie. Společné výzkumné středisko by mělo i nadále generovat další zdroje, které může využívat na podporu svých vědeckých a technických činností.
- (18) Program by měl zajistit účinné prosazování a ochranu hodnot a zásad Evropského výzkumného prostoru a Paktu pro výzkum a inovace⁶, zejména etiky a integrity ve výzkumu a inovacích, svobody vědeckého výzkumu, vědy pro politiku, rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí, nediskriminace, otevřené vědy a podpory atraktivní kariéry a mobility ve výzkumu. Program by měl především zajistit účinné prosazování rovných příležitostí pro všechny a uplatňování genderového hlediska, včetně začleňování genderového rozměru do obsahu výzkumu a inovací. Měl by usilovat o řešení příčin genderové nerovnosti. Zvláštní pozornost by měla být věnována zajišťování co největší míry genderové vyváženosti v hodnotících panelech a jiných příslušných poradních orgánech, jako jsou rady a odborné skupiny.
- (19) Program by měl podporovat evropské výzkumné infrastruktury a technologické infrastruktury při dosahování vědecké a technologické excelence a průmyslové konkurenceschopnosti tím, že bude napomáhat kontinuitě výzkumného a inovačního cyklu od základního výzkumu přes aplikovaný výzkum až po společenské a tržní uplatnění.
- (20) Program by měl provádět konkrétní opatření na podporu budování kapacit v zemích rozšiřování účasti a posilovat kooperativní vazby napříč Uní, čímž se zvýší výzkumná a inovační kapacita v zemích rozšiřování účasti a v zemích procházejících transformací, což povede k soudržnějšímu a integrovanějšímu evropskému systému výzkumu a inovací a přispěje k dosažení cíle investovat do výzkumu a vývoje alespoň 3 % HDP. Způsobilé členské státy z období 2021–2027 by měly být po celou dobu trvání programu rozděleny do dvou skupin, a to na základě srovnávacího indexu inovací a podílu

⁶ Doporučení Rady (EU) 2021/2122 ze dne 26. listopadu 2021 o Paktu pro výzkum a inovace v Evropě (Úř. věst. L 431, 2.12.2021, s. 1), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj>.

relativního finančního výnosu na hrubém národním důchodu (HND) podle těchto kritérií: i) „země procházející transformací“ vykazují srovnávací index inovací (za období 2023–2025) vyšší než 75 % unijního průměru a kladný podíl relativního finančního výnosu na HND v rámci programu Horizont Evropa (za období 2021–2025); ii) „země rozšiřování účasti“, všechny ostatní způsobilé členské státy v období 2021–2027.

- (21) Jelikož se uznává přínosnost mezinárodní spolupráce při řešení společných technologických, hospodářských, environmentálních, sociálních i jiných problémů, program by měl podporovat spolupráci se třetími zeměmi. Cílem mezinárodní spolupráce by mělo být posílení konkurenceschopnosti a excelence Unie v oblasti výzkumu a inovací, včetně její schopnosti přilákat a udržet si nejlepší talenty z celého světa. Středobodem přístupu by měly být geopolitické úvahy, včetně hospodářské bezpečnosti, a měly by být zvažovány různé stupně spolupráce na základě celkového vyhodnocení přínosnosti pro Unii z hlediska řešení jejích priorit a globálních výzev, přičemž by měly být chráněny hodnoty a zájmy Unie. Přidružení k celému programu nebo jeho částem by mělo zůstat nejkompexnější formou spolupráce. U činnostech ERI v oblasti obrany by měly být pro financování způsobilé pouze subjekty usazené ve třetích zemích přidružené k Evropskému fondu pro konkurenceschopnost v souvislosti s obrannými činnostmi. Program může podporovat činnosti financované z programu Globální Evropa, pokud v souladu s ustanoveními o synergiích vyhovují pravidlům a cílům tohoto nařízení.
- (22) Pro posílení strategické autonomie Unie a zajištění dlouhodobě udržitelného hospodářského růstu je nezbytné posílit její globální konkurenceschopnost a zároveň chránit její strategická aktiva a zájmy, jak je uvedeno v Evropské strategii hospodářské bezpečnosti⁷. Článek 136 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 doplněný článkem 10 nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost podporuje konkurenceschopnost Unie a chrání její hospodářskou bezpečnost. Použití těchto ustanovení pro účely programu by mělo poskytnout vhodný právní rámec, který v případě potřeby umožní stanovit zvláštní podmínky týkající se udělovacích řízení, které budou podporovat konkurenceschopnost založenou na výzkumu a chránit zájmy a strategickou autonomii Unie, včetně opatření zaměřených na omezení účasti nebo ochranu výsledků a zajištění soudržnosti a souladu se zvláštními pravidly v rámci oblastí Evropského fondu pro konkurenceschopnost. V případě potřeby by měl být uplatňován přístup založený na rizicích, aby se zajistilo, že rizika spojená s výzkumem a inovacemi budou identifikována, posuzována a řešena přiměřenými a účinnými opatřeními⁸. V souladu s článkem 136 finančního nařízení by se na vysoce rizikové dodavatele měla z bezpečnostních důvodů vztahovat omezení způsobilosti.
- (23) Vzhledem k rostoucím rizikům spojeným s přírodními nebezpečími, mimořádnými zdravotními událostmi, technologickými nehodami, vyvíjejícími se bezpečnostními hrozbami a dalšími narušeními je nezbytné posílit schopnost Unie a členských států předvídat krize a katastrofy, připravit se na ně a reagovat na ně. Program by měl podporovat výzkum, který posiluje zvládání rizika katastrof a řešení krizí, investuje do odolnosti vůči změně klimatu, zvyšuje odolnost základních společenských funkcí a buduje odolnější, bezpečnější a připravenější Unii v souladu s cíli Strategie unie připravenosti.

⁷ Společné sdělení Evropskému parlamentu, Evropské radě a Radě o „Strategii evropské hospodářské bezpečnosti“, JOIN(2023) 20 final, Brusel, 20.6.2023.

⁸ Doporučení Rady ze dne 23. května 2024 o posílení bezpečnosti výzkumu, C/2024/3510.

- (24) Činnosti by měly reflektovat význam řešení dramatického úbytku biologické rozmanitosti a přispívat k ochraně a obnově přírody, ekosystémů a jejich služeb. Začlenění environmentálních věd do činností je nezbytné k zabránění poškozování životního prostředí, k udržení čistého životního prostředí a k obnově zdravých ekosystémů.
- (25) Program uznává změnu klimatu jako jednu z největších globálních a společenských výzev a opatření v oblasti klimatu jako hnací sílu průmyslové konkurenceschopnosti. Činnosti by měly odrážet význam boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie k provádění Pařížské dohody.
- (26) Je nezbytné zjednodušit provádění programu, zejména snížením administrativní zátěže pro příjemce a minimalizací rizika chyb, aby byla zajištěna jeho dostupnost a účinnost. Za tímto účelem by se program měl spoléhat především na jednorázové částky jako standardní formu unijního financování. V návaznosti na snahu racionalizovat pravidla financování a minimalizovat chyby z předchozích rámcových programů by se měly dále zjednodušit i úhrady osobních nákladů, a to používáním jednotkových nákladů na zaměstnance, čímž se sníží složitost pro účastníky a usnadní vykazování.
- (27) Aby bylo možné vyhovět specifickému organizačnímu uspořádání, které je patrné zejména u činností v oblasti výzkumu a inovací, mělo by být možné vykazovat jako způsobilé náklady věcná plnění třetích stran. V rámci podpory zhodnocování výsledků by však mělo být vyjasněno, že se nebudou započítávat do příjmů akce.
- (28) S ohledem na posílení konkurenceschopnosti Unie a maximalizaci využívání výsledků obecně by příjemci měli vlastní výsledky spravovat v souladu s povinnostmi stanovenými v tomto nařízení, pokud jde o zhodnocování a šíření výsledků. Tyto povinnosti mohou být v případě potřeby upraveny v pracovním programu, podmínkách výzvy nebo grantové dohodě na základě politických úvah, včetně těch, které se týkají hospodářské bezpečnosti, avšak měly by zahrnovat požadavky na ochranu, zpřístupnění, zhodnocení a zveřejnění výsledků, pokud je to vhodné a odůvodněné, a to i prostřednictvím postupů otevřené vědy. Pro usnadnění a urychlení procesu zhodnocování by měly být zavedeny podpůrné nástroje a pomůcky v souladu se strategií Komise pro zhodnocování vypracovanou v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost a s veškerou podporou a službami stanovenými v kapitole III uvedené strategie.
- (29) Jsou zapotřebí podpůrná opatření k posílení a lepšímu propojení inovačních ekosystémů. Tato opatření by měla podporovat organizace a inovátory při vytváření konkurenceschopných, robustních a propojených inovačních ekosystémů a zlepšovat rámcové podmínky prostřednictvím spolupráce a výměny znalostí. Měla by pomoci propojit vnitrostátní, regionální a místní ekosystémy tím, že odstraní překážky na jednotném trhu, jako je roztržitost trhu, omezený přístup ke kapitálu a segmentované vnitrostátní kapitálové trhy, pomalé zavádění inovací a nedostatečné využívání veřejných zakázek na inovativní řešení.
- (30) Akce podporované podle tohoto nařízení by měly urychlovat nebo podněcovat investice tím, že budou přiměřeným způsobem řešit selhání trhu nebo neoptimální investiční situace, předcházet duplikacím či vytěsňování a budou motivovat k soukromému financování, a měly by vykazovat evropskou přidanou hodnotu. Aniž je dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU na vnitrostátní zdroje, měl by být rovněž zajištěn soulad mezi akcemi v rámci programu a pravidly státní podpory, čímž se zabrání nepatřičnému narušování hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

- (31) Toto nařízení stanoví orientační finanční krytí rámcového programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa na období 2028–2034.
- (32) Na program se vztahuje nařízení (EU, Euratom) 2024/2509⁹. To stanoví pravidla pro sestavování a plnění souhrnného rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, nefinančních darů, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk.
- (33) S ohledem na zajištění soudržnosti by rozpočtové záruky a finanční nástroje, a to i v kombinaci s nevratnou podporou v rámci operací kombinování zdrojů, podle tohoto programu měly být prováděny v souladu s hlavou X finančního nařízení a s technickými ujednáními, podmínkami a pravidly stanovenými Komisí pro účely jeho uplatňování.
- (34) Má-li být podpora Unie v rámci programu poskytována ve formě rozpočtové záruky nebo finančního nástroje, a to i v kombinaci s nevratnou podporou v rámci operace kombinování zdrojů, s výjimkou finančních nástrojů v rámci ERI, měla by být tato podpora poskytována výhradně prostřednictvím nástroje InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost v souladu s platnými pravidly tohoto nástroje.
- (35) V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹⁰, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹¹, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96¹² a nařízením Rady (EU) 2017/1939¹³ mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) vyšetřovat a stíhat podvody a jiné trestné činy ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371¹⁴. V souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509 mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Evropskému účetnímu dvoru a případně Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO)

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

- (36) Program má být prováděn v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) XXX [nařízení o výkonnosti], které stanoví pravidla pro sledování výdajů a výkonnostní rámec pro rozpočet, včetně pravidel pro zajištění jednotného uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ a zásady rovnosti žen a mužů podle čl. 33 odst. 2 písm. d) a f), jakož i ustanovení o přístupnosti pro osoby s postižením uvedená v člancích 17.3, 20.4 a 21.1 přílohy I nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 a v souladu s požadavky na přístupnost podle přílohy I a III směrnice (EU) 2019/882, pravidel pro monitorování a vykazování výkonnosti programů a činností Unie, pravidel pro zřízení portálu pro financování z prostředků Unie, pravidel pro hodnocení programů, jakož i dalších horizontálních ustanovení použitelných na všechny programy Unie, jako jsou pravidla týkající se informací, komunikace a viditelnosti.
- (37) Podle čl. 85 odst. 1 rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764¹⁵ jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou příslušná zámořská země nebo území spojena.
- (38) Tento program nahrazuje program Horizont Evropa zřízený nařízením (EU) 2021/695. Nařízení (EU) 2021/695 by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Hlava I – Rámcový program pro výzkum a inovace

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

1. Tímto nařízením se na období víceletého finančního rámce pro roky 2028–2034 zavádí program Horizont Evropa – rámcový program pro výzkum a inovace (dále jen „program“), stanoví pravidla pro účast a šíření výsledků, pokud jde o nepřímé akce v rámci programu, a rovněž stanoví rámec, jímž se po stejnou dobu řídí podpora Unie pro výzkumné a inovační činnosti. Toto nařízení také stanoví cíle programu, jeho rozpočet na dané období, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.
2. Program se provádí prostřednictvím:

¹⁵ Rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764 ze dne 5. října 2021 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé (rozhodnutí o přidružení zámoří včetně Grónska) (Úř. věst. L 355, 7.10.2021, s. 6).

- a) zvláštního programu zřízeného rozhodnutím Rady XX zahrnujícího kolaborativní výzkumné činnosti v oblastech politiky stanovených v nařízení o Evropském fondu pro konkurenceschopnost;
 - b) zvláštního programu pro obranný výzkum zřízeného nařízením (EU)[XXX] o Evropském fondu pro konkurenceschopnost.
3. Toto nařízení se nevztahuje na zvláštní program pro obranný výzkum uvedený v odst. 2 písm. b). Činnosti, které se mají provádět v rámci tohoto zvláštního programu a které jsou stanoveny v nařízení (EU) [XXX] o Evropském fondu pro konkurenceschopnost, se zaměřují na podporu konkurenceschopnosti, účinnosti a inovační kapacity evropské technologické a průmyslové základny obrany.
4. Pojmy „Horizont Evropa“, „program“ a „zvláštní program“ použité v tomto nařízení se týkají záležitostí relevantních pouze pro zvláštní program uvedený v odst. 2 písm. a), není-li výslovně uvedeno jinak.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „výzkumné infrastruktury“ jsou zařízení, která poskytují zdroje a služby k provádění výzkumu a podpoře inovací v jejich oborech;
- 2) „technologické infrastruktury“ jsou zařízení, vybavení, kapacity a zdroje potřebné k vývoji, testování, rozvíjení a validování technologií – od služeb předkonkurenčního aplikovaného výzkumu až po demonstrace a validace;
- 3) „nefinancovatelný bankami“ znamená, že právní subjekt zatím není schopen přilákat dostatečné investice, aby mohl plně realizovat svůj podnikatelský plán a konkurovat na mezinárodním trhu;
- 4) „kombinovaným financováním“ se rozumí finanční podpora poskytovaná v rámci Evropské rady pro inovace („ERI“), která se skládá z kombinace grantu a investice;
- 5) „hlubokou technologií“ (též „deep tech“) se rozumí inovace, která má potenciál přinést transformační řešení a která je založena na špičkovém pokroku v oblasti vědy, techniky a inženýrství;
- 6) „evropským partnerstvím“ se rozumí iniciativa, v jejímž rámci se Unie spolu se soukromými a/nebo veřejnými partnery zavazuje ke společné podpoře rozvoje, provádění a hodnocení určitého programu činností a v jejímž rámci se náklady dělí mezi všechny partnery;
- 7) „otevřeným přístupem“ se rozumí online přístup k výsledkům, který je koncovému uživateli poskytován zdarma;
- 8) „otevřenou vědou“ se rozumí přístup k vědeckému procesu, který zahrnuje včasné a otevřené sdílení výzkumu, otevřený přístup k výsledkům a jejich odpovědnou správu, opatření pro reprodukovatelnost a zapojení občanů a koncových uživatelů do výzkumu a inovací;
- 9) „zadáváním zakázek v předobchodní fázi“ se rozumí zadávání veřejných nebo soukromých zakázek na služby ve výzkumu a vývoji zahrnující sdílení rizik a zisků v tržních podmínkách a vývoj po jednotlivých fázích v konkurenčním prostředí, pokud

jsou zadávané služby ve výzkumu a vývoji jasně odděleny od komerční výroby a distribuce konečných produktů;

- 10) *„zadáváním zakázek na inovativní řešení“ se rozumí zadávání veřejných nebo soukromých zakázek, kdy zadavatelé působí jako prvotní zákazník pro inovativní zboží nebo služby, které dosud nejsou ve velkém komerčně dostupné, přičemž součástí může být zkoušení shody;*
- 11) *„dosavadními znalostmi“ se rozumí jakékoli údaje, znalosti nebo know-how bez ohledu na jejich formu nebo povahu, hmotné nebo nehmotné, včetně jakýchkoli práv, jako jsou práva duševního vlastnictví, které jsou v držení před přistoupením k dané akci;*
- 12) *„zhodnocením“ se rozumí využití výsledků v dalších činnostech, které nespadají pod danou akci, včetně komerčního využití;*
- 13) *„mezinárodní organizací pro evropský výzkum“ se rozumí mezinárodní organizace, v níž většinu členů tvoří členské státy nebo přidružené země a jejímž hlavním cílem je podporovat vědeckotechnickou spolupráci v Evropě;*
- 14) *„ziskovým právním subjektem“ se rozumí právní subjekt, který je na základě své právní formy ziskový nebo jehož zákonným či statutárním účelem je rozdělovat zisk mezi akcionáře nebo jednotlivé členy;*
- 15) *„malým nebo středním podnikem“ se rozumí mikropodnik či malý nebo střední podnik ve smyslu článku 2 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES¹⁶;*
- 16) *„malým podnikem se střední tržní kapitalizací“ se rozumí malý podnik se střední tržní kapitalizací ve smyslu bodu 2 přílohy doporučení Komise (EU) 2025/1099¹⁷;*
- 17) *„výsledky“ se rozumí jakékoliv hmotné či nehmotné výsledky dané akce, jako jsou údaje, znalosti nebo know-how, bez ohledu na jejich formu či povahu a bez ohledu na to, zda mohou být chráněny, jakož i veškerá práva s nimi spojená, včetně práv duševního vlastnictví;*
- 18) *„akcí ERV v oblasti hraničního výzkumu“ se rozumí výzkumná akce vedená hlavními vědeckými pracovníky, včetně programu ERV „Ověřování koncepce“, která je prováděna v rámci kapacit jednoho nebo více příjemců financovaných Evropskou radou pro výzkum (ERV);*
- 19) *„akcí spojenou s výzkumem a odbornou přípravou“ se rozumí akce zaměřená na zdokonalování dovedností, znalostí a kariérních vyhlídek výzkumných pracovníků prosazující mobilitu mezi zeměmi, odvětvími či obory;*
- 20) *„koordinální a podpůrnou akcí“ se rozumí akce přispívající k cílům programu, s výjimkou výzkumných a inovačních činností, pokud nejsou prováděny v rámci složky „rozšiřování účasti a šíření excelence“ části IV „Evropský výzkumný prostor“, a koordinace zdola nahoru bez spolufinancování výzkumných činností ze strany Unie, která umožňuje spolupráci mezi právními subjekty z členských států a přidružených zemí za účelem posílení EVP;*
- 21) *„nepřímými akcemi“ se rozumí činnosti související s výzkumem a inovacemi finančně podporované Uníí a uskutečňované účastníky;*

¹⁶ Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36).

¹⁷ Doporučení Komise (EU) 2025/1099 ze dne 21. května 2025 o definici malých podniků se střední tržní kapitalizací (Úř. věst. L, 28.5.2025, s. 1).

- 22) „přímými akcemi“ se rozumí činnosti související s výzkumem a inovacemi uskutečňované Komisí prostřednictvím JRC;
- 23) „inovačním ekosystémem“ se rozumí ekosystém, který na úrovni EU spojuje organizace, jejichž funkčním cílem je umožnit technologický rozvoj a inovace. a který zahrnuje vztahy mezi materiálními zdroji (jako jsou fondy, vybavení a zařízení včetně infrastruktury pro výzkum a technologie), institucionálními subjekty (jako jsou vysokoškolské instituce a podpůrné služby, organizace pro výzkum a technologie, společnosti, investoři – včetně investorů rizikového kapitálu – a finanční zprostředkovatelé) a vnitrostátními, regionálními a místními subjekty pro tvorbu politik a financování;
- 24) „trojúhelníkem znalostí“ se rozumí vytváření sítí mezi vzdělávacími institucemi, výzkumnými organizacemi a podniky s cílem budovat inovační ekosystémy, které budou zajišťovat dynamiku inovačního procesu od spouštění inovačních záměrů přes podnikatelské vzdělávání až po zakládání startupů a růst scaleupů.

Článek 3

Cíle programu

1. V souladu s obecnými a specifickými cíli Evropského fondu pro konkurenceschopnost posiluje program konkurenceschopnost EU, vědecko-technickou základnu a řeší globální výzvy na základě excelentního výzkumu a inovací.
2. Program má tyto specifické cíle:
 - vytvářet vysoce kvalitní znalosti, dovednosti a atraktivní kariéry pro výzkumné pracovníky a podporovat realizaci Evropského výzkumného prostoru (EVP),
 - zlepšit kolaborativní výzkum, sdílení a zhodnocování znalostí v rámci celé EU a na mezinárodní úrovni,
 - sladit unijní, vnitrostátní a regionální priority, aby vznikl celoevropský výzkumný a inovační ekosystém,
 - snížit vnitrostátní a regionální rozdíly mezi výzkumnými a inovačními kapacitami, dovednostmi a talentem s cílem posílit inovační ekosystémy,
 - zlepšit postavení Unie v oblasti inovací se zvláštním zaměřením na strategické technologie a přelomové inovace, usnadnit šíření inovativních řešení prostřednictvím normalizačních činností s cílem podpořit konkurenceschopnost a řešit klíčové společenské výzvy,
 - odstranit riziko a mobilizovat větší soukromé financování výzkumu a inovací, zejména na podporu hlubokých technologií a rozvoje inovativních startupů a malých a středních podniků,
 - přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a pomoci tak k dosažení cíle, aby do výzkumu a vývoje směřovaly investice v celkové výši nejméně 3 % hrubého domácího produktu (HDP) Unie.

Článek 4

Struktura programu

3. Pro účely zvláštního programu uvedeného v čl. 1 odst. 2 je program rozdělen na následující části, které přispívají k dosažení obecných a specifických cílů stanovených v článku 3 a k oblastem politiky v nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost:
- a) část I „Excelentní věda“, kterou tvoří zejména tyto složky:
 - i) Evropská rada pro výzkum (ERV);
 - ii) akce „Marie Curie-Skłodowska“ (MSCA);
 - iii) věda pro účely politiky Unie: nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska (JRC);
 - b) část II „Konkurenceschopnost a společnost“, kterou tvoří zejména tyto složky:
 - i) „Konkurenceschopnost“ zahrnující výzkumné a inovační činnosti na podporu politik v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost, jako jsou:
 - 1) kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly IV „Čistá transformace a dekarbonizace průmyslu“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost;
 - 2) kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly V „Zdraví, biotechnologie, zemědělství a bioekonomika“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost;
 - 3) kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly VI „Vedoucí postavení v digitální oblasti“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost;
 - 4) kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly VII „Odolnost a bezpečnost, obranný průmysl a vesmír“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost;
 - ii) „Společnost“ zahrnující výzkumné a inovační činnosti, jako jsou:
 - 1) globální společenské výzvy;
 - 2) mise EU;
 - 3) Nástroj pro Nový evropský Bauhaus;
 - c) část III „Inovace“, kterou tvoří zejména tyto složky:
 - i) Evropská rada pro inovace (ERI);
 - ii) inovační ekosystémy zahrnující činnosti na podporu integrace trojúhelníku znalostí – vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací a podnikání – v celé Unii;
 - d) část IV „Evropský výzkumný prostor“, kterou tvoří zejména tyto složky:
 - i) reformy a zlepšení evropského systému výzkumu a inovací;
 - ii) infrastruktury pro výzkum a technologie;
 - iii) rozšiřování účasti a šíření excelence.

Článek 5

Horizontální zásady

Program má:

- a) zajistit ve vhodných případech multidisciplinární přístup a rovněž zajistit integraci společenských a humanitních věd do všech složek programu, včetně zvláštních výzev k předkládání návrhů na témata související se společenskými a humanitními vědami;
- b) rozvíjet vědecké poznatky a přispívat k tvorbě informovaných, účinných a responzivních veřejných politik v celé Unii i mimo ni. Program aktivně prosazuje využívání výsledků výzkumu financovaného z veřejných prostředků a vědeckých poznatků v procesech tvorby politik na všech úrovních a posiluje vazby mezi výzkumem, inovacemi a rozvojem veřejných politik založených na důkazech. To zahrnuje podporu mechanismů spolupráce, iniciativ v oblasti výzkumu a inovací a rozhraní mezi vědou a politikou, která propojují tvůrce politik s vědeckou komunitou, jakož i usnadnění využívání výsledků výzkumu při koncipování budoucích legislativních a regulačních rámců na všech úrovních. Zvláštní důraz se klade na zajištění toho, aby vědecké poznatky byly přístupné a relevantní pro rozhodovací orgány a občany, a to prostřednictvím nástrojů pro účinné využívání výsledků výzkumu, shrnutí k politikám a doporučení;
- c) podporovat postupy otevřené vědy, včetně zajištění otevřeného přístupu k recenzovaným vědeckým publikacím týkajícím se výsledků, jakož i otevřeného přístupu k výzkumným údajům a dalším výsledkům podle zásady „co nejotevřenější – nepřístupné jen v nezbytné míře“.

Článek 6

Rozpočet

4. Orientační finanční krytí programu na období od 1. ledna 2028 do 31. prosince 2034 činí 175 002 000 000 EUR v běžných cenách.
5. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 tohoto článku pro zvláštní program uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a) je následující:
 - a) 44 079 000 000 EUR na část I „Excelentní věda“, z toho 2 600 000 000 EUR na nejaderné přímé akce Společného výzkumného střediska (JRC);
 - b) 75 876 000 000 EUR na část II „Konkurenceschopnost a společnost“, z toho:
 - i. 68 270 000 000 EUR na „Konkurenceschopnost“, z toho:
 - 25 331 000 000 EUR na kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly IV „Čistá transformace a dekarbonizace průmyslu“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost,
 - 19 650 000 000 EUR na kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly V „Zdraví, biotechnologie, zemědělství a bioekonomika“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost,
 - 16 854 000 000 EUR na kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly VI „Vedoucí postavení v digitální oblasti“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost,

6 435 000 000 EUR na kolaborativní výzkumné a inovační činnosti v rámci kapitoly VII „Odolnost a bezpečnost, obranný průmysl a vesmír“ Evropského fondu pro konkurenceschopnost;

ii. 7 606 000 000 EUR na „Společnost“;

c) 38 785 000 000 EUR na část III „Inovace“;

d) 16 262 000 000 EUR na část IV „Evropský výzkumný prostor“, z toho 5 387 000 000 EUR na rozšiřování účasti a šíření excelence.

1. Částku uvedenou v odstavci 1 tohoto článku a částky dalších zdrojů podle článku 7 lze rovněž použít na technickou a správní pomoc sloužící k provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, systémy a platformy informačních technologií, informační a komunikační činnosti, včetně institucionální komunikace o politických prioritách Unie, a na veškerou další technickou a správní pomoc nebo výdaje související se zaměstnanci, které Komisi vzniknou v souvislosti s řízením programu.
2. Pokud je to nezbytné pro řízení akcí, které nebudou dokončeny do 31. prosince 2034, mohou být do rozpočtu Unie na období po roce 2034 zahrnuty prostředky k pokrytí nezbytných výdajů a k řízení akcí nedokončených do skončení programu.
3. Rozpočtové závazky na akce trvající déle než jeden rozpočtový rok mohou být rozloženy na roční splátky v průběhu několika let.

Článek 7

Dodatečné zdroje

1. Členské státy, orgány, instituce a jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce nebo jiné třetí strany mohou na program poskytnout dodatečné finanční nebo nefinanční příspěvky. Dodatečné finanční příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) nebo čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Na žádost členských států mohou být na program poskytnuty zdroje, jež jim byly přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo nebo nepřímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) nebo c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Jsou dodatečné k částce uvedené v čl. 6 odst. 1 tohoto nařízení. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu. Nepřijme-li Komise ve vztahu k dodatečným částkám, které byly na program takto poskytnuty, právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení, mohou být odpovídající nepřidělené částky na žádost dotčeného členského státu převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů nebo programů, které na ně navazují.

Článek 8

Alternativní, kombinované a kumulativní financování

1. Program se provádí v synergii s dalšími programy Unie. Na akci, na niž byl obdržen příspěvek Unie z jiného programu, lze obdržet příspěvek i v rámci tohoto programu. Na odpovídající příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie anebo lze ve vztahu ke všem příspěvkům použít jediný soubor pravidel a přijmout jediný právní závazek. Je-li příspěvek Unie založen na způsobilých nákladech, nepřekročí

kumulativní podpora z rozpočtu Unie celkové způsobilé náklady akce a lze ji vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, které stanoví podmínky podpory.

2. Udělovací řízení v rámci programu mohou být vedena v rámci přímého nebo nepřímého řízení společně s členskými státy, orgány, institucemi a jinými subjekty Unie, třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi, mezinárodními finančními institucemi nebo jinými třetími stranami pod podmínkou, že je zajištěna ochrana finančních zájmů Unie. Na tato řízení se vztahuje jediný soubor pravidel a vedou k přijetí jediného právního závazku. Za tímto účelem mohou partneři v rámci společného udělovacího řízení poskytnout programu zdroje v souladu s článkem 7 tohoto nařízení anebo mohou být partneři v příslušných případech pověřeni prováděním udělovacího řízení v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. V případě společných udělovacích řízení mohou být zástupci partnerů ve společném udělovacím řízení rovněž členy hodnotícího výboru uvedeného v čl. 153 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
3. V rámci tohoto programu se kromě podmínek stanovených v čl. 8 odst. 1 a 2 nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost uděluje pečeť konkurenceschopnosti pouze vysoce kvalitním akcím, které nebyly financovány v rámci programu z důvodu rozpočtových omezení.
4. Členské státy mohou financovat akce, kterým byla udělena pečeť konkurenceschopnosti.

Článek 9

Třetí země přidružené k programu

1. Program může být otevřen účasti následujících třetích zemí prostřednictvím úplného nebo částečného přidružení v souladu s cíli stanovenými v článku 3 a v souladu s příslušnými mezinárodními dohodami nebo rozhodnutími přijatými v rámci těchto dohod, které se vztahují na:
 - a) členy Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, jakož i evropské mikrostáty;
 - b) přistupující a kandidátské země a potenciální kandidáty;
 - c) země evropské politiky sousedství;
 - d) jiné třetí země.
2. Dohody o přidružení týkající se účasti na programu:
 - a) zajišťují spravedlivou rovnováhu mezi příspěvků třetí země, která se programu účastní, a výhodami pro ni;
 - b) stanoví podmínky účasti na programu, včetně výpočtu finančních příspěvků na program a na jeho obecné správní náklady sestávajících z provozního příspěvku a poplatku za účast;
 - c) nesvěřují dané třetí zemi v rámci programu žádnou rozhodovací pravomoc;
 - d) zaručují práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy;
 - e) v příslušných případech zajišťují ochranu zájmů Unie v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku.

3. Pro účely odst. 2 písm. d) udělí třetí země nezbytná práva a potřebný přístup podle nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 a (EU, Euratom) č. 883/2013 a zaručí, aby rozhodnutí vymáhající právo, která ukládají peněžité závazek na základě článku 299 Smlouvy o fungování EU, a rozsudky a usnesení Soudního dvora Evropské unie byly vykonatelné.
4. Pro účely odst. 1 písm. d) je přidružení nebo částečné přidružení s jinými třetími zeměmi možné pouze tehdy, pokud splňují všechna následující kritéria:
 - a) vykazují dobré schopnosti v oblasti vědy, techniky a inovací;
 - b) přijaly závazek k otevřené tržní ekonomice založené na pravidlech, včetně spravedlivého a rovného zacházení s právy duševního vlastnictví a dodržování lidských práv, podporovaný demokratickými institucemi;
 - c) aktivně prosazují politiky zaměřené na zlepšení hospodářského a sociálního blahobytu občanů.
5. Rozsah přidružení každé třetí země k programu zohlední analýzu rizik, zejména těch, která by mohla ovlivnit veřejný pořádek a bezpečnost Unie v příslušných oblastech politiky, včetně hospodářské a výzkumné bezpečnosti, jakož i přínosy a širší cíl, kterým je podpora hospodářského růstu a konkurenceschopnosti Unie prostřednictvím inovací. S výjimkou členů EHP, přístupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátských zemí mohou být třetí země v souladu s tímto nařízením nebo samotnou dohodou o přidružení vyloučeny z některých částí programu.
6. Dohoda o přidružení, která stanoví podmínky účasti v programu, musí v co největší míře umožnit reciproční účast právních subjektů usazených v Unii v ekvivalentních programech přidružených zemí v souladu s podmínkami stanovenými v uvedených programech.
7. Podmínky určující výši finančních příspěvků uvedených v odst. 2 písm. b) zajistí pravidelnou automatickou opravu jakékoliv významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou subjekty usazené v přidružené zemi dostávají díky účasti v programu, s přihlédnutím k nákladům na řízení, realizaci a provoz programu. Při přidělování finančních příspěvků se zohlední míra účasti právních subjektů přidružených zemí v každé části programu.

Článek 10

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, a to v rámci přímého řízení nebo v rámci nepřímého řízení se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení.
2. Finanční prostředky Unie mohou být poskytnuty v jakékoli formě v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, zejména prostřednictvím grantů, cen, zadání veřejné zakázky, nefinančních darů a finančních nástrojů.
3. S výjimkou finančních nástrojů v rámci ERI (fondu), kdy je podpora Unie poskytována ve formě rozpočtové záruky nebo finančního nástroje, včetně případů, kdy je kombinována s nevratnou podporou v rámci operace kombinování zdrojů, je poskytována výhradně prostřednictvím nástroje InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost a prováděna v souladu s platnými pravidly tohoto nástroje prostřednictvím dohod o příspěvku nebo záruce uzavřených za tímto účelem. Využívá-

li program nástroj InvestEU Evropského fondu pro konkurenceschopnost, zajistí tvorbu rezerv na rozpočtovou záruku a financování finančních nástrojů, a to i v případě kombinace s nevratnou podporou v podobě operace kombinování zdrojů.

4. Pokud je financování z prostředků Unie poskytováno ve formě grantu, poskytuje se v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509 jako financování nespojené s náklady nebo na základě zjednodušeného vykazování nákladů, zejména prostřednictvím jednorázového financování a jednotkových nákladů na osobu. Financování ve formě úhrady skutečně vzniklých způsobilých nákladů může být poskytnuto pouze v případě, že cílů akce nelze dosáhnout jinak. Pokud je nutné umožnit jiné zdroje financování, včetně společných investic s vnitrostátními zdroji, na které se vztahují pravidla státní podpory, poskytne se financování ve formě skutečné úhrady způsobilých nákladů nebo zjednodušeného vykazování nákladů.
5. Pro účely čl. 153 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se může hodnotící komise zčásti nebo zcela skládat z nezávislých externích odborníků.

Článek 11

Evropská partnerství

1. Je-li to nezbytné k dosažení cílů stanovených v článku 3, mohou být činnosti podle tohoto nařízení prováděny prostřednictvím evropských partnerství, standardně prostřednictvím pracovních programů.
2. Evropská partnerství jsou založena na memorandu o porozumění, které je dohodnuto a podepsáno mezi partnery a které stanoví:
 - a) výsledky, kterých se má dosáhnout a které musí být jasné, měřitelné a časově vymezené;
 - b) požadavky na podávání zpráv;
 - c) související závazky všech partnerů;
 - d) systémy správy a řízení s mechanismem, který partnerům umožňuje projednávat a schvalovat programování a činnosti partnerství.
3. V řádně odůvodněných případech budou evropská partnerství plněna tak, že úkoly plnění rozpočtu z různých programů financování Unie budou svěřeny subjektům zřízeným podle článků 185 a 187 Smlouvy o fungování EU v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. c) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
4. V případě evropských partnerství zřízených podle odstavců 2 a 3 tohoto článku je podpora z programu podmíněna účinným využíváním finančních prostředků Unie, poměrným finančním příspěvkem ostatních partnerů, který se přinejmenším rovná příspěvku Unie, a hlasovacími právy Unie ve správních orgánech, která zajišťují ochranu zájmů Unie v partnerství. Za tímto účelem se společné podniky zřizují jediným zřizovacím aktem, který zajistí harmonizovaná pravidla.
5. Evropská partnerství:
 - a) se zřizují pouze v případech, kdy samotná akce Unie nebo jiné formy podpory v rámci programu nemohou dosáhnout požadovaných cílů;
 - b) se zřizují za účelem řešení výzev, které vyžadují kritické množství zdrojů a jednotný a koordinovaný přístup z hlediska programování i provádění u všech aktérů;

- c) se přizpůsobují hlavním politikám a politickým iniciativám Unie a pomáhají při jejich provádění;
 - d) se vybírají v soutěži, na základě souboru kvantifikovatelných kritérií životního cyklu a silného portfoliového přístupu, přičemž výsledkem je ucelený soubor iniciativ;
 - e) vycházejí z předem přijatých dlouhodobých a formálních závazků všech partnerů finančně přispívat do zdrojů evropského partnerství, které jsou s výjimkou řádně odůvodněných případů řízeny centrálně;
 - f) vyžadují jasný přístup k životnímu cyklu, včetně předběžného plánu provádění iniciativy se strategií postupného nebo úplného ukončení financování z prostředků Unie.
6. Příspěvky od jiných partnerů, než je Unie, mají následující podobu:
- a) finanční příspěvky do provozního rozpočtu iniciativy;
 - b) spolufinancování vlastní účasti partnerů nebo jejich členů na projektech financovaných prostřednictvím iniciativy.
7. Všichni partneři kromě Unie poskytnou informace o struktuře, členství a činnostech vyvíjených v rámci partnerství. V případech, kdy jsou partnerství uzavírána se zastupitelskými organizacemi a sdruženími, se musí pravidelně informovat o jejich členství.

Kapitola II

Excelentní věda

Článek 12

Evropská rada pro výzkum

1. Evropská rada pro výzkum poskytuje atraktivní a flexibilní financování, aby jednotlivým talentovaným a tvůrčím výzkumným pracovníkům, s důrazem na začínající výzkumné pracovníky, a jejich týmům umožnila hledat nejslibnější cesty v neprobádaných oblastech vědy, bez ohledu na jejich státní příslušnost a zemi původu a na základě soutěže založené výhradně na kritériu excelence.
2. ERV přitahuje nejtalentovanější výzkumné pracovníky z celého světa a vytváří z Unie přední světové centrum výzkumu a inovací.

Článek 13

Akce „Marie Curie-Sklodowska“ (MSCA)

1. Akce „Marie Curie-Sklodowska“ podporují kariéru ve všech fázích, rozvoj dovedností a mobilitu výzkumných pracovníků z celého světa při zohlednění bezpečnosti. Podporují excelenci ve výzkumu, přitahují a udržují excelentní výzkumné talenty a podporují udržitelnou výzkumnou kariéru v Unii s cílem zvýšit konkurenceschopnost Unie v oblasti výzkumu a inovací.

2. MSCA financují excelentní doktorandské sítě, postdoktorandská stipendia, výměny pracovníků ve výzkumu a inovacích, jakož i podpůrné mechanismy k rozvíjení udržitelné kariéry s cílem přilákat a udržet nejslibnější talenty. Velký důraz se klade na mezinárodní, meziodvětvovou a mezioborovou spolupráci a na vědeckou osvětu. Financování podporuje špičkový výzkum a zaměřuje se na rozvoj výzkumných talentů, přičemž cíleně pomáhá začínajícím výzkumným pracovníkům. Poskytuje podporu s cílem učinit z Unie přední destinaci pro výzkumné pracovníky.

Článek 14

Společné výzkumné středisko (JRC)

1. Společné výzkumné středisko poskytuje nezávislé a na důkazech založené vědecké poznatky na podporu politik EU za účelem pozitivního dopadu na společnost. K tomu dochází prostřednictvím přímých akcí JRC a prostřednictvím účasti JRC na nepřímých akcích. Hlava II kapitola II se nevztahuje na přímé akce. Odchylně od čl. 21 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 jsou příjmy nebo částky vyplývající z výzkumných činností JRC (např. patenty, licence atd.) opětovně použitelné Společným výzkumným střediskem.

Kapitola III

Konkurenceschopnost a společnost

Článek 15

Kolaborativní výzkum

1. Kolaborativní výzkum podporuje vytváření nadnárodních sítí pro spolupráci v oblasti výzkumu a inovací, které sdružují subjekty z různých oborů, s cílem podpořit rozvoj a rychlé šíření vysoce kvalitních výsledků ve prospěch průmyslové konkurenceschopnosti Unie, vesmíru, bezpečnosti, čisté transformace, připravenosti a odolnosti a řešení společenských výzev, včetně kultury a tvořivosti, a posílit dopad výzkumu na rozvoj a podporu unijních politik.
2. Činnosti se provádějí vyváženě mezi nižšími a vyššími úrovněmi technologické připravenosti, čímž je pokryt celý hodnotový řetězec.
3. Tento program zahrnuje kolaborativní výzkumné a inovační činnosti do zvláštní vyhrazené části pracovních programů přijatých podle kapitol IV až VII nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost. Tyto pracovní programy se přijímají v souladu s článkem 15 nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost.
4. Program podporuje činnosti zaměřené na řešení globálních společenských výzev v oblasti posilování demokratických hodnot a boje proti dezinformacím, včetně právního státu a základních práv; podporuje socioekonomické změny, které přispívají k začlenění a růstu, řešení demografických a mezigeneračních výzev, a to i z hlediska mládeže, a včetně řízení migrace a integrace migrantů.

5. Program přispívá k misím EU, zejména určením prioritních akcí pro financování výzkumu a inovací za účelem rozvoje nových znalostí, technologií, služeb a produktů s ohledem na jejich cíle. Financování misí EU zřízených podle článku 8 nařízení (EU) 2021/695 se přiděluje na základě pracovních programů pokrývajících období do rozpočtového roku 2030.
6. Program podporuje složku výzkumu a inovací Nástroje pro Nový evropský Bauhaus.

Kapitola IV

Inovace

Článek 16

Evropská rada pro inovace (ERI)

1. ERI identifikuje a rozvíjí inovace v oblasti hlubokých technologií a přelomové inovace od výzkumu až po rozšíření. K tomu bude docházet především prostřednictvím otevřených výzev k předkládání návrhů zdola nahoru, přičemž bude zajištěno vyvážené portfolio akcí napříč tematickými oblastmi. Jako doplněk se budou uplatňovat cílené tematické výzvy k předkládání návrhů a výzvy k předkládání návrhů založené na „výzvách“ v oblastech potenciálního strategického zájmu v úzké koordinaci a synergii s oblastmi politiky Evropského fondu pro konkurenceschopnost, zejména s nástrojem InvestEU ECF.
2. ERI může poskytovat zejména tyto druhy podpory:
 - a) granty Pathfinder pro vysoce rizikový výzkum, včetně ověřování koncepce a tvorby prototypů;
 - b) přechodné granty na rozpracování možností komerčního rozvoje pro výsledky výzkumu, včetně zakládání nových společností (spin-offs) a startupů;
 - c) kombinované financování z nástroje Accelerator a výhradně investiční podporu pro jednotlivé společnosti, aby mohly rozvíjet a uvádět na trh své inovace;
 - d) pobídky pro zadavatele zakázek k otestování a k zajištění prvních zákazníků pro inovace v oblasti hlubokých technologií a přelomové inovace;
 - e) služby Business Accelerator Services, které doplňují financování ERI tím, že v komplementaritě a v koordinaci s projektovým poradenstvím uvedeným v kapitole III nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost zajišťují přístup k odborným znalostem, odborné vedení a poradenství v oblasti hlubokých technologií, propojování s investory, zadavateli zakázek, podniky a dalšími partnery v oblasti inovací.
3. Druhy podpory uvedené v odstavci 2 se flexibilně kombinují ve „výzvách“ ERI, které vypracovávají a na něž dohlíží programoví manažeři ERI. „Výzvy“ ERI se provádějí s použitím portfoliového přístupu, kdy jsou akce vybírány na základě jejich doplňkovosti za účelem dosažení stanovených cílů a vzájemně spolupracují pod dohledem programového manažera ERI.
4. Veškerou investiční podporu ERI provádí jeden nebo více specializovaných investičních nástrojů zřízených v souladu s právem členského státu (fond ERI). Fond

ERI je strukturován tak, aby mohl lákat další veřejné nebo soukromé investory, a zvýšit tak aktivační účinek příspěvku Unie.

5. ERI může podporovat inovace v oblasti kritických technologií se zaměřením na obranné aplikace v úzké koordinaci s oblastí politiky ECF „Odolnost a bezpečnost, obranný průmysl a vesmír“. V těchto případech se použijí články 51 a 52 nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost.

Článek 17

Inovační ekosystémy

1. Program podporuje organizace při vytváření konkurenceschopných, robustních a propojených inovačních ekosystémů a rámcových podmínek. Za tímto účelem se usiluje o synergie s unijními, vnitrostátními a regionálními programy.
2. Program podporuje činnosti napomáhající integraci trojúhelníku znalostí – vysokoškolského vzdělávání, výzkumu a inovací a podnikání – v celé Unii.

Kapitola V

Evropský výzkumný prostor

Článek 18

Evropský výzkumný prostor a infrastruktury

1. Cílem Evropského výzkumného prostoru (EVP) je vytvořit jednotný trh bez hranic pro výzkum, inovace a technologie v celé Unii, na kterém se volně pohybují výzkumní pracovníci, vědecké poznatky a technologie.
2. Program zajistí účinné prosazování a ochranu hodnot a zásad EVP a Paktu pro výzkum a inovace, zejména etiky a integrity ve výzkumu a inovacích, svobody vědeckého výzkumu a genderové rovnosti a rovných příležitostí, jakož i podporu atraktivní kariéry a mobility ve výzkumu. Financování výzkumných a technologických infrastruktur přispívá k tomu, aby Unie disponovala silným a soudržným ekosystémem udržitelných zařízení a služeb světové úrovně, který bude vycházet z prioritních celoevropských infrastruktur a doplňkových nejmodernějších vnitrostátních kapacit a bude využívat nástroje financování, včetně evropských partnerství. Program přispívá až do výše 20 % nákladů na budování nových kritických kapacit evropské výzkumné a technologické infrastruktury světové úrovně.
3. Nástroj na podporu politik poskytuje členským státům a přidruženým zemím praktickou odbornou podporu při navrhování, provádění a hodnocení reforem, jež zkvalitňují jejich investice, politiky a systémy v oblasti výzkumu a inovací. Přispívá k budování silnějších a účinnějších vnitrostátních systémů výzkumu a inovací a robustnějšího Evropského výzkumného prostoru.

Článek 19

Rozšiřování

1. „Zeměmi rozšiřování účasti“ pro účely financování akcí podle odst. 5 písm. a) a b) jsou Bulharsko, Česko, Chorvatsko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Rumunsko a Slovensko.
2. „Zeměmi procházejícími transformací“ se pro účely financování akcí podle odst. 5 písm. b) rozumí Estonsko, Řecko, Kypr, Malta, Portugalsko a Slovinsko.
3. V rámci složky „rozšiřování účasti a šíření excelence“ části programu „Posilování EVP“ jsou jako koordinátoři způsobilé pouze právní subjekty se sídlem v zemích rozšiřování účasti nebo v zemích procházejících transformací.
4. V případě přidružených zemí jsou jako koordinátoři v rámci této složky plně způsobilé právní subjekty ze seznamu způsobilých zemí, který je definován na základě ukazatele a zveřejněn v pracovním programu. Právní subjekty z nejbližších regionů ve smyslu článku 349 Smlouvy o fungování EU jsou rovněž způsobilé jako koordinátoři v rámci této složky a vztahují se na ně stejná pravidla, jaká platí pro země rozšiřování účasti podle tohoto článku, s výjimkou odstavce 7.
5. Do rozšiřování patří:
 - a) opatření zaměřená na budování kapacit;
 - b) opatření podporující vytváření sítí, zhodnocování znalostí, boj proti odlivu mozků a podpora specializovaných národních kontaktních míst.
6. Program pomáhá zemím rozšiřování účasti a zemím procházejícím transformací zvýšit jejich účast a podporovat široké zeměpisné pokrytí v excelentních kolaborativních projektech. Toto úsilí se odráží v přiměřených opatřeních členských států.
7. Od roku 2030 je přístup k opatřením pro budování kapacit omezen na ty země rozšiřování účasti, které v posledním známém roce zvýšily své reálné výdaje na veřejné investice do výzkumu a vývoje ve srovnání s předcházejícím rokem.

Hlava II– Pravidla pro účast a šíření výsledků

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 20

Pravidla ECF

1. Pro účely tohoto nařízení se použije čl. 10 odst. 2 a 3 o preferencích EU, článek 13 o uplatňování pravidel pro utajované informace a citlivé informace a článek 20 o urychlených a cílených opatřeních pro konkurenceschopnost nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost, není-li stanoveno jinak.

Článek 21

Způsobilost

1. Kritéria způsobilosti jsou stanovena tak, aby se podpořilo dosažení obecných a specifických cílů stanovených v článku 3, v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2024/2509, a vztahují se na všechna udělovací řízení v rámci programu.
2. V udělovacích řízeních v rámci přímého a nepřímého řízení mohou být pro přijímání podpory Unie způsobilé jedna nebo více z těchto kategorií právních subjektů:
 - a) subjekty usazené v některém členském státě;
 - b) subjekty usazené v některé přidružené třetí zemi;
 - c) jiné subjekty usazené v nepřidružených třetích zemích s nízkými až středními příjmy nebo výjimečně v jiných nepřidružených třetích zemích, pokud je daná třetí země uvedena v pracovním programu přijatém Komisí;
 - d) jiné subjekty usazené v nepřidružených třetích zemích, jestliže má financování těchto subjektů zásadní význam pro provedení akce a přispívá k cílům stanoveným v článku 3.
3. Nestanoví-li pracovní program jinak, musí právní subjekty, aby byly způsobilé pro účast na grantových akcích, vytvořit konsorcium, které zahrnuje jako příjemce tři na sobě nezávislé právní subjekty, z nichž každý je usazen v jiné zemi, a to takto:
 - a) nejméně dva právní subjekty jsou usazený v různých členských státech a
 - b) alespoň jeden další právní subjekt je usazen v jiném členském státě nebo přidružené zemi.
4. Akce ERV v oblasti hraničního výzkumu, akce ERI, akce v oblasti výzkumu a odborné přípravy a akce, jež zahrnují nebo mají jako hlavní cíl zadávání zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání zakázek na inovativní řešení, může provádět jeden nebo více právních subjektů, pokud je jeden z těchto právních subjektů usazen v některém členském státě nebo přidružené zemi.
5. Koordinační a podpůrné akce mohou být prováděny jedním nebo několika právními subjekty, které mohou být usazený v některém členském státě, přidružené zemi nebo ve výjimečných případech v jiné třetí zemi.
6. V souladu s článkem 136 finančního nařízení se na vysoce rizikové dodavatele z bezpečnostních důvodů vztahují omezení způsobilosti v souladu s právem EU.
7. Mezinárodní organizace pro evropský výzkum a právní subjekty zřízené podle práva Unie se považují za usazené v jiném členském státě než v těch, ve kterých jsou usazený další právní subjekty podílející se na akci.
8. Mezinárodní organizace jiné než mezinárodní organizace pro evropský výzkum se považují za usazené v nepřidružené třetí zemi, pokud pracovní program nebo výzva k předkládání návrhů nestanoví jinak.
9. Nad rámec čl. 168 odst. 2 a 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se mohou přidružené třetí země uvedené v čl. 9 odst. 1 a mezinárodní organizace v příslušných případech účastnit mechanismů zadávání veřejných zakázek stanovených v čl. 168 odst. 2 a 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509a využívat je. Na zúčastněné přidružené třetí země a mezinárodní organizace se použijí obdobně pravidla platná pro členské státy.
10. V udělovacích řízeních nejsou způsobilé k financování tyto činnosti:

- a) činnosti, které jsou zakázány právem Unie, platným mezinárodním právem nebo vnitrostátními právními předpisy všech členských států; činnosti, které jsou již plně financovány z jiných veřejných nebo soukromých zdrojů, s výjimkou příspěvků Unie v rámci akcí podle čl. 8 odst. 1;
- b) činnosti zaměřené na klonování lidí k reprodukčním účelům;
- c) činnosti zaměřené na změnu genetického dědictví lidských bytostí, které by mohly učinit tyto změny dědičnými (s výjimkou výzkumu souvisejícího s léčbou rakoviny gonád);
- d) činnosti zaměřené na vytváření lidských embryí výlučně za účelem výzkumu, technologického vývoje a demonstračních činností nebo za účelem získání kmenových buněk, mimo jiné prostřednictvím přenosu jádra somatické buňky;
- e) výzkum na lidských kmenových buňkách, adultních i embryonálních, může být financován v závislosti na obsahu vědeckého návrhu i na právním rámci daných členských států.

Pro účely prvního pododstavce písm. a) se v členském státě neposkytuje financování na výzkumnou, technologickou nebo demonstrační činnost, která je v tomto členském státě zakázána.

- 11. Kromě důvodů uvedených v článku 132 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 umožňují udělovací řízení a z nich vyplývající právní závazky ukončení, pokud je nepravděpodobné, že cílů akce bude vůbec dosaženo nebo že jich bude dosaženo ve stanovených lhůtách, nebo pokud akce ztratila svůj politický význam.
- 12. Pracovní program nebo dokumenty související s udělovacím řízením mohou upřesnit kritéria způsobilosti stanovená v tomto nařízení nebo stanovit dodatečná kritéria způsobilosti pro konkrétní akce, mimo jiné k zohlednění zvláštních politických požadavků.

Článek 22

Etika a integrita výzkumu

- 1. Prováděné činnosti musí být v souladu:
 - a) s příslušnými unijními, vnitrostátními a mezinárodními právními předpisy, včetně Listiny základních práv Evropské unie a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejich dodatkových protokolů;
 - b) s etickými zásadami, včetně nejvyšších standardů integrity výzkumu.
- 2. Pro udělovací řízení uvedená v pracovním programu musí právní subjekty účastnící se akce splňovat všechny tyto požadavky:
 - a) předložit etické sebehodnocení týkající se cíle, provádění a pravděpodobného dopadu činností, včetně potvrzení a popisu souladu s odstavcem 1;
 - b) poskytnout potvrzení, že činnosti budou v souladu i) s Evropským kodexem chování pro integritu výzkumu; ii) s Globálním kodexem chování pro rovnocenná výzkumná partnerství a že nebudou prováděny žádné činnosti, které jsou z financování vyloučeny;
 - c) poskytnout pro činnosti prováděné mimo Unii potvrzení, že stejné činnosti by byly povoleny v některém členském státě;

- d) poskytnout pro činnosti, při nichž se využívají lidské embryonální kmenové buňky, v příslušných případech údaje týkající se licencí a kontrolních opatření, která přijmou příslušné orgány dotčených členských států, jakož i údaje o etických schváleních, která je nutno získat před zahájením příslušných činností;
- e) před zahájením příslušných činností získat veškerá schválení nebo jiné povinné dokumenty od příslušných vnitrostátních, místních etických komisí nebo jiných orgánů, jako jsou orgány pro ochranu údajů, a tyto dokumenty uchovávat ve spisu, aby je na požádání poskytly Komisi nebo příslušnému prováděcímu orgánu.

Kapitola II

Granty

Článek 23

Výzvy k podávání návrhů

1. Výzva k podávání návrhů se nevyžaduje u koordinačních a podpůrných akcí:
 - a) které mají být provedeny právními subjekty uvedenými v pracovním programu a
 - b) na které se nevztahuje výzva k podávání návrhů v souladu s čl. 198 písm. e) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
2. Pracovní program upřesní výzvy k podávání návrhů, v jejichž rámci mohou být uděleny „pečeti konkurenceschopnosti“. Informace týkající se žádosti a hodnocení mohou být sdíleny se zainteresovanými financujícími orgány, s výhradou uzavření dohod o zachování důvěrnosti, pokud proti tomu žadatel výslovně nevznesl námitku.

Článek 24

Finanční způsobilost žadatelů

1. Kromě výjimek uvedených v čl. 201 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se finanční způsobilost ověřuje pouze v případě, že požadované financování z prostředků Unie je rovno 1 000 000 EUR nebo vyšší.
2. Bez ohledu na odstavec 1 platí, že pokud existují důvody k pochybnostem o finanční způsobilosti žadatele nebo pokud existuje vyšší riziko vzhledem k účasti v několika probíhajících akcích financovaných z výzkumných a inovačních programů Unie, ověří se rovněž finanční způsobilost ostatních žadatelů nebo koordinátorů, i když je požadované financování pod prahovou hodnotou uvedenou v odstavci 1.
3. Je-li finanční způsobilost strukturálně zaručena jiným právním subjektem, ověří se finanční způsobilost tohoto jiného právního subjektu.
4. Pokud je finanční způsobilost žadatele nedostatečná, může se účast žadatele podmínit předložením prohlášení o společné a nerozdílné odpovědnosti přidruženého subjektu.

5. Příspěvek do vzájemného pojišťovacího mechanismu uvedeného v článku 30 se považuje za dostatečnou záruku podle článku 155 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Od příjemců se nepřijímají ani se po nich nepožadují žádné další záruky nebo zajištění.

Článek 25

Kritéria pro udělení a výběr grantu

1. Návrh se hodnotí na základě těchto kritérií pro udělení grantu:
- excelence;
 - dopad;
 - kvalita a účinnost provádění.

Pracovní program stanoví podrobnosti týkající se uplatňování kritérií pro udělení uvedených v odstavci 1.

2. Při hodnocení akcí ERV v oblasti hraničního výzkumu a akcí v oblasti výzkumu a odborné přípravy se odchylně od odstavce 1 použije pouze kritérium excelence podle písmene a) uvedeného odstavce.

Článek 26

Lhůta pro udělení grantu

1. Odchylně od čl. 197 odst. 2 prvního pododstavce nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se použijí tyto lhůty:
- pro informování všech žadatelů o výsledku hodnocení jejich žádosti: maximálně pět měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů;
 - pro podpis grantových dohod s žadateli: maximálně sedm měsíců od uplynutí lhůty pro podání úplných návrhů.
2. Pracovní program může stanovit kratší lhůty než lhůty uvedené v odstavci 1.
3. Kromě výjimek stanovených v čl. 197 odst. 2 druhém pododstavci nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 lze lhůty uvedené v odstavci 1 tohoto článku překročit v případě akcí ERV, přístupu zaměřeného na mise a v případě, že jsou akce podrobeny etickému posouzení, bezpečnostní kontrole nebo posouzení za účelem ochrany konkurenceschopnosti Unie včetně jejich strategických aktiv a zájmů.

Článek 27

Míry financování

1. Na všechny činnosti, které akce financuje, se použije jednotná míra financování na akci. Maximální míra na akci je stanovena v pracovním programu.
2. U akce lze v rámci programu uhradit až 100 % celkových způsobilých nákladů, s výjimkou ziskových právních subjektů, u nichž může být uhrazeno až 70 % celkových způsobilých nákladů. Platí výjimka, že malé a střední podniky jsou způsobilé pro míru financování až do výše 100 % celkových způsobilých nákladů.

Článek 28

Nepřímé náklady

1. Nepřímé způsobilé náklady mohou dosahovat 25 % celkových přímých způsobilých nákladů, s výjimkou přímých způsobilých nákladů na subdodávky, finanční podpory třetím stranám a veškerých jednotkových nákladů nebo jednorázových částek, které zahrnují nepřímé náklady. Nepřímé náklady zahrnuté do jednotkových nákladů nebo jednorázových částek se případně vypočítají pomocí paušální sazby uvedené v předchozí větě.
2. Bez ohledu na odstavec 1 lze nepřímé náklady, pokud je to uvedeno v pracovním programu, vykázat ve formě jednorázové částky nebo jednotkových nákladů.

Článek 29

Způsobilé náklady

1. Odchylně od čl. 193 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 jsou způsobilé náklady na zdroje poskytnuté třetími stranami prostřednictvím věcných plnění, a to až do výše přímých způsobilých nákladů třetí strany.
2. Odchylně od čl. 195 odst. 2 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se příjmy plynoucí ze zhodnocování výsledků nepovažují za příjmy z akce.

Článek 30

Vzájemný pojišťovací mechanismus

1. Zřizuje se vzájemný pojišťovací mechanismus (dále jen „mechanismus“), který nahrazuje mechanismus zřízený v souladu s článkem 37 nařízení Rady (EU) 2021/695 a stává se jeho nástupcem. Mechanismus kryje riziko spojené s nenavrácením dlužných částek ze strany některých příjemců ECF v rámci přímého řízení, jakož i veškerá již existující rizika krytá v souladu s článkem 37 nařízení (EU) 2021/695.
2. Mechanismus je řízen Unií, která je zastoupena Komisí jednající jako výkonný orgán. Komise stanoví prostřednictvím prováděcího aktu konkrétní pravidla pro fungování mechanismu.
3. Příjemci poskytnou příspěvek, který se započte proti počáteční předběžné platbě a vrátí se příjemcům při výplatě zůstatku.
4. Veškeré finanční výnosy plynoucí z mechanismu a veškeré navrácené částky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 pro program nebo jeho nástupce. Pokud je výnos nedostatečný, mechanismus nezasahuje a orgán poskytující financování vymáhá případnou částku přímo.
5. Jakmile jsou všechny granty, u nichž je riziko kryto mechanismem, ukončeny, může Komise získat zpět veškeré částky držené mechanismem, přičemž tyto částky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 pro program nebo jeho nástupce.

Článek 31

Vlastnictví výsledků

1. Příjemci vlastní výsledky, které vytvářejí.
2. Výsledky jsou společným vlastnictvím dvou nebo více příjemců, pokud je společně vytvořili a nelze
 - a) určit podíl jednotlivých příjemců na těchto společných výsledcích nebo
 - b) oddělit výsledky při podávání žádosti o jejich ochranu.

Spoluvlastníci se písemně dohodnou na rozdělení a podmínkách výkonu svého společného vlastnictví. Není-li dohodnuto jinak, každý spoluvlastník může udílet nevýhradní licence třetím stranám, aby zhodnocovaly společně vlastněné výsledky (bez práva udělovat sublicence), pokud ostatní spoluvlastníci obdrží předběžné oznámení a spravedlivou a přiměřenou odměnu. Spoluvlastníci se mohou písemně dohodnout, že použijí jiný režim než spoluvlastnictví.

3. Pokud mají třetí strany zapojené do akce (včetně zaměstnanců) práva na výsledky, zajistí příjemci, aby tato práva mohla být vykonávána způsobem slučitelným s jejich povinnostmi týkajícími se těchto výsledků.
4. Převod vlastnictví může podléhat podmínkám stanoveným v pracovním programu, v podmínkách výzvy nebo v grantové dohodě, včetně požadavku na postoupení veškerých povinností týkajících se výsledků.

Článek 32

Zhodnocování a šíření výsledků

1. Příjemci spravují své výsledky v souladu s povinnostmi stanovenými v pracovním programu, v podmínkách výzvy nebo v grantové dohodě. V rámci této správy příjemci:
 - a) chrání výsledky, pokud je to odůvodněné, zejména pokud mají výsledky komerční potenciál;
 - b) poskytují přístup k výsledkům a dosavadním znalostem, pokud je to nutné pro provádění akčních úkolů nebo zhodnocení výsledků, včetně komerčního využití;
 - c) vyvíjejí maximální úsilí o zhodnocení výsledků, ať už přímo, nebo nepřímo, mimo jiné prostřednictvím předávání nebo licencování; pokud nejsou výsledky zhodnoceny v daném období, může Komise určit nástroje a pomůcky, například ty, jež slouží strategii zhodnocování stanovené v kapitole III nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost, které mají dotyční příjemci použít, aby zhodnocení těchto výsledků usnadnili;
 - d) výsledky co nejdříve vhodným způsobem zveřejňují a zároveň zachovávají důvěrnost výsledků, pokud je to nutné z důvodu ochrany duševního vlastnictví, bezpečnostních obav nebo oprávněných zájmů;
 - e) dodržují postupy otevřené vědy, mimo jiné tím, že:
 - i) zajišťují otevřený přístup ke všem recenzovaným vědeckým publikacím týkajícím se výsledků;
 - ii) odpovědně spravují výzkumné údaje v rámci akce a další výsledky v souladu se zásadami „dohledatelnosti“, „přístupnosti“, „interoperability“ a

„opakované použitelnosti“ (zásadami „FAIR“) a zajišťují k nim otevřený přístup, pokud to není v rozporu s oprávněnými zájmy, včetně obchodních zájmů, nebo jinými omezeními;

- f) pokud není v pracovním programu nebo podmínkách výzvy stanoveno jinak, vypracovávají a pravidelně aktualizují plán správy svých výsledků, včetně údajů;
- g) poskytují volný přístup ke svým výsledkům následujícím subjektům za účelem rozvoje, provádění a monitorování jejich politik nebo programů:
 - i) orgánům, institucím a jiným subjektům Unie;
 - ii) vnitrostátním orgánům členských států, pokud je to stanoveno v pracovním programu, podmínkách výzvy nebo grantové dohodě.

Článek 33

Zadávání zakázek v předobchodní fázi a zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení

1. Grantové akce mohou zahrnovat nebo mít za hlavní cíl zadávání zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání zakázek na inovativní řešení. Tyto zakázky mají zadávat příjemci, kteří jsou veřejnými zadavateli nebo soukromými zadavateli.
2. Zadávací řízení:
 - a) pokud je provádějí veřejní zadavatelé: musí být v souladu s pravidly hospodářské soutěže a se zásadami transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení, řádného finančního řízení a proporcionality, s platnými pravidly EU pro posílení odolnosti dodavatelských řetězců a specifickými odvětvovými regulačními požadavky;
 - b) pokud je provádějí soukromí zadavatelé: musí být v souladu se zásadami Smlouvy o fungování EU, pravidly hospodářské soutěže a platným smluvním právem, pravidly EU pro posílení odolnosti dodavatelských řetězců a specifickými odvětvovými regulačními požadavky;
 - c) mohou opravňovat k zadání několika zakázek v rámci jednoho řízení (pořizování z více zdrojů);
 - d) stanoví, že budou zakázky zadány uchazečům s ekonomicky nejvýhodnějšími nabídkami při zajištění absence střetu zájmů
3. V případě zadávání zakázek v předobchodní fázi může zadávací řízení probíhat ve dvou fázích namísto tří a může zahrnovat nákup prvních řešení svého druhu, aby se zjednodušilo a urychlilo provádění.
4. Mohou být uplatněny zvláštní podmínky, mimo jiné pokud jde o místo plnění zadávaných služeb, zboží nebo prací a o vlastnictví výsledků a přístup k nim. V rámci toho v případě zadávání zakázek v předobchodní fázi:
 - a) dodavatelé vlastní alespoň práva duševního vlastnictví k výsledkům, které vytvořili, zatímco zadavatelé získají alespoň volný přístup k výsledkům pro vlastní potřebu a volný přístup k výsledkům pro své současné a budoucí dodavatele, kteří budou výsledky využívat pro zadavatele;

- b) v případě nadměrné závislosti dodavatelského řetězce nebo problémů se zabezpečením dodávek u dodavatelů nebo v mimořádných situacích, kdy dodavatelé nemohou poskytnout dostatečná řešení k uspokojení širší poptávky na trhu EU, mají zadavatelé právo poskytnout nebo požadovat, aby dodavatelé poskytli, třetím stranám právo komerčně využít výsledky pro zadavatele a pro širší trhy, na nevýhradním základě a za spravedlivých a přiměřených podmínek;
 - c) pokud dodavatelé v daném období komerčně nevyužijí své výsledky nebo je zneužijí v rozporu s veřejným zájmem, může od nich být vyžadován převod vlastnictví výsledků na zadavatele.
5. Akce zadávání zakázek prováděné Komisí nebo prováděcími orgány mohou mít podobu zadávání zakázek v předobchodní fázi nebo zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení. Toto zadávání zakázek provádí Komise nebo příslušný prováděcí orgán svým jménem nebo společně se zadavateli z členských států a přidružených zemí.

Kapitola III

Evropská rada pro inovace

Článek 34

Zvláštní pravidla Evropské rady pro inovace

1. V souladu s čl. 20 odst. 2 písm. a) bodem i) nařízení (EU) XXX o Evropském fondu pro konkurenceschopnost mohou být granty ERI Transition udělovány bez výzvy k předkládání návrhů za účelem následného financování výsledků dosažených prostřednictvím akcí financovaných v rámci programu a nařízení (EU) 2021/695 o programu Horizont Evropa.
2. Nástroj ERI Accelerator podporuje pouze jednotlivé příjemce a jednotlivé subjekty, do nichž je investováno, kteří jsou malými a středními podniky, včetně startupů a malých podniků se střední tržní kapitalizací.
3. Návrhy na akce ERI Accelerator může předkládat jeden nebo více právních subjektů, které mají v úmyslu založit nebo podporovat potenciálního příjemce, s předchozím souhlasem tohoto příjemce. Pokud je návrh vybrán k financování, podepisuje se grantová a investiční dohoda pouze s tímto příjemcem.
4. V případě akcí s kombinovaným financováním se příjemce a subjekt, do něhož je investováno, mohou lišit v tom smyslu, že subjekt, do něhož je investováno, může být holdingovou nebo mateřskou společností příjemce.
5. Financující subjekty, které provádějí programy Unie nebo vnitrostátní či regionální programy certifikované Komisí, mohou přímo předkládat návrhy na výzvu ERI Transition nebo ERI Accelerator, pokud tyto návrhy vycházejí z přezkumu projektu akce financované certifikovaným programem, s výhradou podmínek stanovených v pracovním programu ERI (ERI Plug In).
6. U nástroje ERI Accelerator se třetí hodnotící kritérium stanovené v čl. 25 odst. 1 nahrazuje mírou rizika akce, kvalitou a účinností provádění a potřebou podpory Unie.

7. Investice se provádějí do subjektů nefinancovatelných bankami a společně se spoluinvesticemi jiných soukromých investorů. Pokud však taková podpora není poskytována plně v rámci Evropského fondu pro konkurenceschopnost, může být v zájmu ochrany strategických zájmů Unie poskytnuta podpora subjektům financovatelným bankami nebo bez účasti jiných investorů.
8. Odchylně od čl. 212 odst. 2 písm. a) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 se na investiční akce ERI Accelerator nevztahují podmínky týkající se hospodářské životaschopnosti.
9. Akce s kombinovaným financováním se pozastaví, změní nebo v řádně odůvodněných případech ukončí, pokud není dosaženo měřitelných milníků nebo pokud příjemce bez řádného zdůvodnění odmítne investiční podporu.
10. Fond ERI může udělovat následné investice:
 - a) pokud je to nutné k ochraně strategických aktiv, zájmů, autonomie nebo bezpečnosti Unie nebo
 - b) pokud by bez následné investice ERI další kola financování neproběhla nebo by proběhla za výrazně méně výhodných podmínek.
11. Pracovní program ERI může stanovit další omezení týkající se udělování následné podpory.

Článek 35

Zrušení

Nařízení (EU) 695/2021 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2028.

Článek 36

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna dotčených akcí, až do jejich ukončení, podle nařízení (EU) 2021/695, které se na příslušné akce použije až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí přidělené na program může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle jeho předchůdce, nařízení (EU) 2021/695.

Článek 37

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2028.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ

1.	RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU	47
1.1	Název návrhu/podnětu	47
1.2	Příslušné oblasti politik	47
1.3	Cíle	47
1.3.1	Obecné cíle	47
1.3.2	Specifické cíle	47
3.3	Očekávané výsledky a dopady	47
1.3.4	Ukazatele výkonnosti	48
1.4	Návrh/podnět se týká:	48
1.5	Odůvodnění návrhu/podnětu	49
1.5.1	Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu	49
1.5.2	Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států....	49
1.5.3	Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti.....	51
1.5.4.	Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji	51
1.5.5	Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků.....	52
1.6	Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu	53
1.7	Předpokládaný způsob plnění rozpočtu	53
2.	SPRÁVNÍ OPATŘENÍ	55
2.1	Pravidla pro sledování a podávání zpráv	55
2.2	Systémy řízení a kontroly.....	55
2.2.1	Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie.....	55
2.2.2	Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění.....	56
2.2.3	Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)	56
2.3	Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí.....	57
3.	ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU	58
3.1	Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky.....	58

3.2	Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky	58
3.2.1	Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky	58
3.2.1.1	Prostředky ze schváleného rozpočtu	59
3.2.2	Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků (nevyplňovat v případě decentralizovaných agentur)	65
3.2.3	Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky	67
3.2.3.1	Prostředky ze schváleného rozpočtu	67
3.2.4	Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů	67
3.2.4.1	Financované ze schváleného rozpočtu	67
3.2.4.2	Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem	68
3.2.5	Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi	69
3.2.6	Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem	70
3.2.7	Příspěvky třetích stran	70
3.3	Odhadovaný dopad na příjmy	70
4.	DIGITÁLNÍ ROZMĚR	72

1. RÁMEC NÁVRHU/PODNĚTU

1.1 Název návrhu/podnětu

Rámcový program pro výzkum a inovace (Horizont Evropa)

1.2 Příslušné oblasti politik

Výzkum a inovace

1.3 Cíle

1.3.1 Obecné cíle

V souladu s obecnými a specifickými cíli Evropského fondu pro konkurenceschopnost posiluje program Horizont Evropa konkurenceschopnost EU, vědecko-technickou základnu a řešení globálních výzev na základě excelentního výzkumu a inovací.

1.3.2 Specifické cíle

Program má tyto specifické cíle:

- vytvářet vysoce kvalitní znalosti, dovednosti a atraktivní kariéry pro výzkumné pracovníky a podporovat realizaci Evropského výzkumného prostoru (EVP),
- zlepšit kolaborativní výzkum, sdílení a zhodnocování znalostí v rámci celé EU a na mezinárodní úrovni,
- sladit unijní, vnitrostátní a regionální priority, aby vznikl celoevropský výzkumný a inovační ekosystém,
- snížit vnitrostátní a regionální rozdíly mezi výzkumnými a inovačními kapacitami, dovednostmi a talentem s cílem posílit inovační ekosystémy,
- zlepšit postavení Unie v oblasti inovací se zvláštním zaměřením na strategické technologie a přelomové inovace, posílit zavádění a zhodnocování inovativních řešení s cílem podpořit konkurenceschopnost a řešit klíčové společenské výzvy,
- odstranit riziko a mobilizovat větší soukromé financování výzkumu a inovací, zejména na podporu hlubokých technologií a rozvoje inovativních startupů a malých a středních podniků,
- přispět ke zvýšení veřejných a soukromých investic do výzkumu a inovací v členských státech, a pomoci tak k dosažení cíle, aby do výzkumu a vývoje směřovaly investice v celkové výši nejméně 3 % hrubého domácího produktu (HDP) Unie.

3.3 Očekávané výsledky a dopady

Upřesněte účinky, které by návrh/podnět měl mít na příjemce / cílové skupiny.

- podpora základních hodnot vědecké svobody a otevřenosti,
- rozšíření excelentní znalostní základny Evropy prostřednictvím zacílení na přidanou hodnotu EU,
- získávání nejlepších evropských i mimoevropských výzkumníků prostřednictvím přístupu „Zvolte si Evropu“,
- mobilizace veřejných a soukromých investic v celém řetězci výzkumu a inovací, od základního výzkumu až po uvedení na trh,

- příspěvek k odstranění inovační mezery, zejména podporou inovací v celé Evropě a zvýšením soudržnosti mezi režimy financování EU a investicemi členských států,
- uvolnění potenciálu, který má rozpočet EU pro odstranění rizik,
- zaměření investic na strategické priority EU, včetně dekarbonizace, digitalizace, bezpečnosti, odolnosti a sociální soudržnosti,
- zlepšení přístupu k financování EU prostřednictvím rychlejších, uživatelsky orientovaných, zjednodušených a harmonizovaných postupů, aby se rozšířila účast a rychleji se dosahovalo výsledků.

1.3.4 Ukazatele výkonnosti

Upřesněte ukazatele pro sledování pokroku a dosažených výsledků.

Tato iniciativa bude monitorována prostřednictvím výkonnostního rámce pro rozpočet na období po roce 2027, který je zahrnut v samostatném návrhu. Výkonnostní rámec stanoví povinnost vypracovat během realizační fáze programu zprávu o provádění a dále zpětné hodnocení, které musí proběhnout v souladu s čl. 34 odst. 3 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509. Toto hodnocení musí být provedeno v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy a bude založeno na ukazatelích relevantních pro cíle daného programu. Ty zahrnují konkrétní, měřitelné, dosažitelné, relevantní a časově vymezené (SMART) výstupy, ukazatele výsledků a dopadu, které zachycují pokrok při dosahování specifických a obecných cílů fondu u způsobů dosahování dopadů v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu.

Ukazatele dopadu se sledují dlouhodobě, orientačně od pátého roku po zahájení programu. Zahrnují mimo jiné: 1) podíl na globálně nejcitovanějších publikacích; 2) příčinný vliv na zlepšení pracovních podmínek výzkumných pracovníků, včetně platů; 3) příčinný vliv účasti na růst obrátu ve financovaných soukromých společnostech; 4) příčinný vliv účasti na růst zaměstnanosti ve financovaných soukromých společnostech; 5) odhadovaná výše čistého vlivu financování EU na růst HDP v EU; 6) odhadovaná výše čistého vlivu financování (výzkumu a inovací) EU na celkovou zaměstnanost v EU; 7) odhadovaný příspěvek k 3% cíli pro výdaje EU na výzkum a vývoj.

1.4 Návrh/podnět se týká:

nové akce

nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci¹⁸

prodloužení stávající akce

sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.5 Odůvodnění návrhu/podnětu

1.5.1 *Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu*

EU stojí na zásadním rozcestí. Změna klimatu, technologické přelomy, geopolitické posuny a demografické trendy hluboce proměňují naši společnost a ekonomiku. Aby Evropa zůstala konkurenceschopná, odolná, bezpečná a sjednocená, musí stavět do

¹⁸ Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

popředí výzkum a inovace. Pouze investicemi do vědy, posílením postavení našich občanů a podnikatelů a společnou prací můžeme vybudovat udržitelnější, bezpečnější a konkurenceschopnější Evropu pro všechny.

Tento nezbytný předpoklad je vyzdvihován v Draghiho zprávě o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti, podle které jsou inovace základem, aby se Evropa dokázala vrátit k růstu produktivity. Také Lettova zpráva o budoucnosti jednotného trhu a Heitorova zpráva o budoucnosti evropské politiky v oblasti výzkumu a inovací zdůrazňují, že je třeba, aby EU v zájmu své konkurenceschopnosti, udržitelnosti a bezpečnosti zvýšila úsilí v oblasti inovací.

Evropa musí vyplnit mezery v oblasti inovací a řešit slabiny, které začínají překážkami na cestě od inovací ke komercializaci. Podpora výzkumu a inovací z veřejného sektoru musí rovněž řešit nedostatky v evropském ekosystému výzkumu a inovací a v inovační výkonnosti na vnitrostátní i unijní úrovni.

V reakci na to prezentuje tento návrh zjednodušený a nově orientovaný program pro výzkum a inovace – Horizont Evropa, jehož cílem je posilovat vědeckou a technologickou základnu EU, podporovat šíření a využívání znalostí, technologií a inovací a dosahovat prostřednictvím nástrojů financování EU maximální přidané hodnoty s katalytickým účinkem na další veřejné a soukromé investice v členských státech.

- V návaznosti na doporučení Draghiho zprávy bude program Horizont Evropa:
- orientovat zdroje na strategické priority,
- využívat potenciál partnerství veřejného a soukromého sektoru díky zjednodušenému prostředí,
- zvyšovat podporu průlomových inovací,
- zjednodušovat přístup k programu pro jeho příjemce.

1.5.2 *Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.*

Konkrétní přínosy investic EU do výzkumu a inovací jsou tyto:

- posílení hospodářského růstu a konkurenceschopnosti EU (například se odhaduje, že každé euro poskytnuté z prostředků EU na základě rámcového programu Horizont Evropa přinese do roku 2045 až 11 EUR v přírůstku HDP¹⁹),
- vznik nadnárodních a meziodvětvových sítí a nových trhů s pozitivním přeléváním znalostí, šířením a přenosem technologií po celé Unii, aby se urychlilo a posílilo zavádění nových výrobků a služeb (např. evropská partnerství vytvářejí a podporují sítě v zásadních oblastech napříč unijními, vnitrostátními a regionálními institucemi a mezi průmyslem a akademickou obcí; příkladem je odvětví vodíku²⁰),
- slučování veřejných a soukromých zdrojů, včetně kapitálu, talentů a infrastruktury, s cílem dosáhnout kritického množství (rozsahu a komplexnosti) pro financování ambicióznějších a inovativnějších projektů, a to rovněž

¹⁹ COM(2025) 189 final, 2025, průběžné hodnocení programu Horizont Evropa

²⁰ Tamtéž.

- prostřednictvím sdílení rizik, které je nezbytné pro zaujetí vedoucího postavení na rozvíjejících se trzích a pro řešení globálních problémů (např. pouze opatřeními na úrovni EU se lze vypořádat s malým populačním zastoupením pacientů trpících vzácným onemocněním a s nedostatkem standardizace a dat²¹),
- posílení vědecké excelence prostřednictvím celoevropské soutěže a spolupráce, dosažení dopadů, které dalece přesahují to, čeho by bylo možné dosáhnout na vnitrostátní nebo regionální úrovni, zvýšení účinnosti a minimalizace rizika zdvojování výzkumného úsilí v rámci EU (např. recenzované publikace financované z prostředků EU jsou citovány více než dvojnásobně ve srovnání se světovým průměrem²²),
 - posílení podpory a aktivace soukromých investic pro vznik a rozvíjení průlomových, trh vytvářejících inovací (např. fond ERI přilákal do společností podporovaných ERI více než 2,6 miliardy eur dodatečných investic, přičemž pákový efekt činil více než 3 eura na každé euro, které do kapitálu investovala EU²³) a podpora hospodářského pokroku a konkurenceschopnosti evropských podniků (např. podniky, které dostávají granty EU, rostou rychleji než srovnatelné podniky, které EU nefinancuje: důkazy ukazují na 20% nárůst zaměstnanosti a přibližně 30% nárůst celkových aktiv a příjmů²⁴),
 - zajištění solidní znalostní základny pro tvorbu politik (např. práce Mezivládního panelu OSN pro změnu klimatu je ve značné míře závislá na výzkumu financovaném z prostředků EU²⁵),
 - zatraktivnění EU jako místa pro vzdělávání, výzkum, inovace a podnikání (např. financování EU usnadňuje mobilitu výzkumných pracovníků a pomáhá vytvářet atraktivnější perspektivu pro špičkové výzkumníky z jiných částí světa, kteří se chtějí přemístit do EU²⁶),
 - pozitivní strukturující účinek na vnitrostátní výzkumné a inovační ekosystémy a vnitrostátní reformy výzkumu a inovací (např. Evropská rada pro výzkum se stala globálním vzorem excelence, který podněcuje vnitrostátní a institucionální změny na podporu a přilákání příjemců grantů) a snazší nastavování jednotných norem a předpisů v členských státech, což je zásadní pro oblasti, jako jsou zdravotnictví, ochrana životního prostředí a digitální technologie, a příspěvek k obecnějšímu šíření přínosů výzkumu a inovací (příkladem je několik evropských partnerství²⁷).

1.5.3 Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Rámcové programy EU generují výrazné a dlouhotrvající dopady, jak ukazuje několik po sobě jdoucích hodnocení od doby, kdy EU v roce 1984 s investicemi do výzkumu a inovací začala. I když evropské výzkumné a inovační programy byly dosud úspěšné, je důležité si na základě zpětné vazby od zúčastněných stran a analytických studií vzít poučení z minulosti. K výzkumu, inovacím a vzdělávání by se mělo přistupovat koordinovaněji a v souladu s ostatními politikami. Výsledky výzkumu by měly být

²¹ Tamtéž.

²² COM(2024) 49 final, 2024, Hodnocení *ex post* programu Horizont 2020

²³ COM(2025) 189 final, 2025, průběžné hodnocení programu Horizont Evropa

²⁴ COM(2024) 49 final, 2024, Hodnocení *ex post* programu Horizont 2020

²⁵ Tamtéž.

²⁶ COM(2025) 189 final, 2025, průběžné hodnocení programu Horizont Evropa

²⁷ Tamtéž.

lépe šířeny a zhodnocovány v podobě nových produktů, postupů a služeb. Je třeba dále posílit monitorování a hodnocení, včetně integrace všech částí programu do centrálního monitorovacího systému. Závěrečné hodnocení by se mělo více zaměřovat na střednědobé a dlouhodobé ukazatele výsledků a dopadů, jakož i na dlouhodobé dopady předchozích rámcových programů.

Ve sdělení o průběžném hodnocení programu Horizont Evropa je určeno několik oblastí pro zlepšení. Závěry průběžného hodnocení programu Horizont Evropa vycházely z rozsáhlé zpětné vazby od zúčastněných stran a ze strategických doporučení skupiny odborníků Komise pro průběžné hodnocení.

Lze je shrnout takto:

- a. podporovat průlomové inovace;
- b. pokračovat ve zjednodušování a pilotním testování nových změn prostřednictvím politických experimentů;
- c. pokračovat v mezinárodní spolupráci a zaměřovat úsilí na konkrétní země (světové lídry);
- d. zvýšit pákový efekt partnerství;
- e. zvýšit synergie s ostatními programy financování EU a politikami EU pro zavádění a šíření inovací;
- f. zjednodušit složité mechanismy řízení a zvýšit flexibilitu při reakci na mimořádné události;
- g. podporovat ženy ve výzkumu a inovacích.

h. racionalizovat financování a zamezit překrývání jednotlivých částí programu.1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Prostřednictvím interakce s Fondem pro konkurenceschopnost může program aktivovat další veřejné a soukromé investice do výzkumu a inovací; přispívat k dalšímu posílení evropského výzkumného a inovačního prostředí a zrychlit komercializaci a šíření inovací. Programy na úrovni Unie mohou rovněž podporovat tvorbu politik a politické cíle.

Výzkum a inovace vzhledem ke své dlouhodobé povaze a principu zdola nahoru vyžadují nezávislý, integrovaný a předvídatelný samostatný program, který zajistí vhodné podmínky pro podněcování nových myšlenek a jejich uvádění na trh. Aby bylo možné nalézt přelomová řešení, je nezbytné, aby výzkum a inovace zůstaly nezávislé a aby byla zajištěna kontinuita financování. I když je tedy program Horizont Evropa úzce spojen s Evropským fondem pro konkurenceschopnost, zachoval si svůj nezávislý právní základ požadovaný podle článku 182 Smlouvy o fungování EU a svou značku a pozitivní mezinárodní pověst, přičemž vychází ze svého dlouhodobého prokazatelného úspěchu v roli důvěryhodného rámce pro excelenci, spolupráci a dopad.

Právní akt zakládá práva a povinnosti příjemců, které jsou závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech Unie. *1.5.5 Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků*

[bude upřesněno]

[...]

1.6 Doba trvání návrhu/podnětu a jeho finančního dopadu

Časově omezená doba trvání

- s platností od 1. 1. 2028 do 31. 12. 2034
- finanční dopad od roku 2028 do roku 2034 pro prostředky na závazky a od roku 2028 do roku 2040 pro prostředky na platby.

Časově neomezená doba trvání

- Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,
- poté plné fungování.

1.7 Předpokládaný způsob plnění rozpočtu²⁸

Přímé řízení Komisí

- prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,
- prostřednictvím výkonných agentur.

Sdílené řízení s členskými státy

Nepřímé řízení, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

- třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,
- mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),
- Evropská investiční banka a Evropský investiční fond,
- subjekty uvedené v člancích 70 a 71 finančního nařízení,
- veřejnoprávní subjekty,
- soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, kterým byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,
- subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a určené v příslušném základním právním aktu,
- subjekty usazené v členském státě, které se řídí soukromým právem členského státu nebo právem Unie a které mohou být v souladu s odpovědnými pravidly pověřeny vynakládáním finančních prostředků Unie nebo využíváním rozpočtových záruk Unie, pokud jsou tyto subjekty ovládány veřejnoprávními subjekty nebo soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby a byly jim poskytnuty dostatečné finanční záruky ve formě společné a nerozdílné odpovědnosti kontrolních subjektů nebo rovnocenné finanční záruky, jež mohou být pro každou akci omezeny na maximální výši podpory Unie.

Poznámky

²⁸ Vysvětlení způsobů plnění rozpočtu spolu s odkazem na finanční nařízení jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

[...]

[...]

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1 Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Pravidla pro sledování a podávání zpráv pro tento program se budou řídit požadavky stanovenými v nařízení xxx [nařízení o výkonnosti].

Pokrok programu při dosahování jeho cílů bude měřen v krátkodobém, střednědobém a dlouhodobém horizontu na základě několika způsobů dosahování dopadu. V příslušných případech budou použity společné ukazatele z nařízení o monitorování výkonnosti víceletého finančního rámce, zejména ty ukazatele, které byly měřeny i v předchozích rámcových programech. Pravidla pro podávání zpráv určená pro účastníky byla navržena s ohledem na tyto ukazatele, ale zároveň s vědomým úmyslem omezit administrativní zátěž účastníků. Kdykoli to bude možné, budou údaje shromažďovány z otevřených zdrojů. Všechny údaje týkající se řídicích procesů (žádosti, úspěšnost, doby do udělení grantu, typ příjemců atd.) budou shromažďovány, ukládány a zpřístupňovány v reálném čase prostřednictvím zvláštního datového úložiště. Referenční systém (CORDA) v současné době funguje dobře a je k dispozici členským státům a dalším zainteresovaným subjektům. Bude se vypracovávat zpráva s informacemi o řídicích procesech (počínaje rokem jedna) a postupem času i s informacemi o výstupech a výsledcích. Plánují se hodnocení programu a zprávy o jeho provádění, které budou zveřejňovány v souladu se společnými ustanoveními. Dopady programu, podle dlouhodobých ukazatelů, se budou posuzovat jen v hodnoceních. Přímé akce Společného výzkumného střediska jsou posuzovány interně prostřednictvím každoročního vnitřního hodnocení a externě prostřednictvím recenzí prováděných řadou špičkových odborníků vybraných po konzultaci se správní radou Společného výzkumného střediska.

2.2 Systémy řízení a kontroly

2.2.1 *Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie*

Rámcový program pro výzkum a inovace bude prováděn prostřednictvím přímého a nepřímého řízení. Pokud jde o obecné linie provádění, nedochází oproti programu Horizont Evropa k žádným zásadním změnám. Zjednodušující opatření zavedená v rámci programu Horizont Evropa budou dále rozšířena. Standardním modelem se stane jednorázové financování projektů. Ve zbývajících výjimečných případech financování na základě skutečných nákladů budou osobní náklady definovány systémem jednotkových nákladů. Tato dvě opatření přispějí k minimalizaci zranitelnosti vůči finančním chybám.

Obecná maximální lhůta pro poskytnutí grantu se zkracuje z osmi na sedm měsíců. Společné prováděcí středisko nadále poskytuje nákladově efektivní služby všem útvarům Komise odpovědným za provádění rámcových programů. Validace právních subjektů a řízení odborníků pro hodnocení budou nadále centralizovány ve Výkonné agentuře pro výzkum, což zajistí úspory z rozsahu a efektivní organizaci hodnocení. Kontrolní strategie je založena na:

- postupech pro výběr nejlepších projektů a jejich přeměnu v právní nástroje,
- řízení projektů a zakázek po celou dobu existence každého projektu, – kontrolách *ex ante* u 100 % žádostí,

- osvědčeních u finančních výkazů nad určitou prahovou hodnotu, osvědčeních u metodik pro výpočet jednotkových nákladů nebo dobrovolných posouzeních *ex ante* u velké výzkumné infrastruktury,
- následných auditech na vzorku (reprezentativním a založeném na riziku) vyplacených žádostí o grant v rámci skutečných nákladů,
- pravidelném přezkumu projektů, pokud jde o technické provádění a výsledky, u všech grantů,
- následných technických přezkumech u vzorku grantů.

U nepřímého řízení bude Komise pro plnění rozpočtu v případech, kdy to bude vhodné a nákladově efektivní a kdy to bude vytvářet silný pákový efekt, využívat tyto subjekty: institucionalizovaná evropská partnerství (článek 185 nebo 187 Smlouvy o fungování EU). Tyto subjekty jsou pravidelně hodnoceny, aby bylo zajištěno, že jsou nadále relevantní pro dosažení cílů programu. Byly nebo budou vytvořeny kontrolní strategie pro dohled nad subjekty působícími v rámci nepřímého řízení. U přímého řízení bude Komise i nadále do značné míry spoléhat na výkonné agentury zřízené v souladu s nařízením Rady č. 58/2003. Delegování činností na výkonné agentury podléhá povinné nezávislé předběžné analýze nákladů a přínosů a výkonné agentury podléhají pravidelnému hodnocení prováděnému externími odborníky. Výše uvedená analýza nákladů a přínosů rovněž posoudí náklady na kontrolu a dohled. Průběžná hodnocení provedená v letech 2012 a 2015 potvrdila vysokou efektivnost a přidanou hodnotu výkonných agentur při provádění programu.

2.2.2 *Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění*

Základní model financování v programu Horizont Evropa, který spočíval v proplácení skutečných způsobilých nákladů, byl postupně nahrazen zvýšeným využíváním jednorázového financování projektů s cílem 50 % rozpočtu v posledním roce programu Horizont Evropa. Děje se tak v návaznosti na výroky Evropského účetního dvora, který např. ve své výroční zprávě za rok 2016 uvedl, že „hlavním rizikem pro správnost operací je, že příjemci vykazují nezpůsobilé náklady, které nejsou před [proplacením] zjištěny ani opraveny“, a doporučil širší využívání zjednodušeného vykazování nákladů. V případě grantů činí u programu Horizont 2020 odhadovaná reprezentativní míra chybovosti –3,86 %, přičemž „zbytková“ míra chybovosti činí –1,92 %, po zohlednění všech inkas a oprav, které byly nebo budou provedeny. Nicméně chybovost byla nižší v těch částech programu, ve kterých bylo možno ve větší míře použít zjednodušené vykazování nákladů a/nebo do kterých byla zapojena malá a stabilní skupina příjemců. To byl případ grantů Evropské rady pro výzkum a akcí „Marie Curie-Skłodowska“.

2.2.3 *Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)*

Přesnější odhad nákladů na systém kontroly (hodnocení, výběr, řízení projektů, kontroly *ex ante* a *ex post*) v útvarech Komise odpovědných za provádění předchozích rámcových programů je pro rok 2024 v rozsahu 2–4 % (včetně nákladů na řízení programů Horizont 2020 a Horizont Evropa). Tyto náklady se s ohledem na úsilí, jehož je potřeba k dosažení stanovených cílů, i na počet zahrnutých transakcí považují za přiměřené. Předpokládané riziko chyb při platbě u grantů s modelem financování na základě úhrady nezpůsobilých nákladů je 2,5–3,5 %. Riziko chyb při uzavření (po

provedení kontrol a oprav) se pohybuje kolem (avšak nikoliv nutně pod) 2 % v případě programu Horizont 2020 a pod 2 % v případě programu Horizont Evropa. Předpokládané riziko chyb u grantů s modelem financování na základě jednorázového financování se blíží 0 % (při platbě a při uzavření). Celkový předpoklad měr chyb bude záviset na rovnováze mezi těmito dvěma metodami financování (úhrada způsobilých nákladů a jednorázové částky). Komise hodlá ve vhodných případech používat model jednorázového financování a plánuje, že do roku 2027 dosáhne 50 % rozpočtu výzev. Hlavním důvodem pro přijetí tohoto modelu financování však není snížení chybovosti, ale dosažení všech cílů programu.

Tento scénář předpokládá, že zjednodušující opatření nedoznají v procesu rozhodování zásadních změn. Pozn.: tento oddíl se týká pouze procesu řízení grantů (při různých režimech řízení), pro správní a operační výdaje prováděné prostřednictvím zadávání veřejných zakázek by riziko chyb při platbě a při uzavření mělo být nižší než 2 %.

2.3 Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

Útvary odpovědné za plnění rozpočtu na výzkum a inovace jsou odhodlány bojovat proti podvodům ve všech fázích procesu řízení grantů. Vypracovaly a provádějí společné a odvětvové strategie boje proti podvodům, včetně lepšího využívání zpravodajských informací, zejména s využitím moderních IT nástrojů, školení a informací pro zaměstnance a osvětových prezentací pro příjemce grantů a národní kontaktní místa. Toto úsilí bude pokračovat a činnosti v oblasti boje proti podvodům a hodnocení rizik budou dále posíleny díky tomu, že centrální útvary v současné době rozvíjejí podnikový nástroj ARACHNE pro hodnocení rizik. Celkově by navrhovaná opatření měla mít i nadále pozitivní dopad na boj proti podvodům – zejména jde o větší důraz na kontroly založené na riziku od programu Horizont Evropa, který bude uplatňován i v rámci nového programu, a o posílená vědecká hodnocení a kontroly. Společná strategie pro boj proti podvodům v oblasti výzkumu a inovací útvarů Komise, výkonných agentur a společných podniků odpovědných za provádění rámcových programů v oblasti výzkumu a inovací, která se vztahuje na granty, byla aktualizována tak, aby zahrnovala rizika související se zjednodušeným vykazováním nákladů, a bude dále aktualizována na základě získaných zkušeností a uzavřených případů úřadu OLAF. Je třeba zdůraznit, že zjištěné podvody jsou v poměru k celkovým výdajům na výzkum a inovace trvale velmi nízké, nicméně útvary pověřené plněním rozpočtu na výzkum a inovace jsou i nadále plně odhodlány proti nim bojovat. Právní předpisy zajistí, že útvary Komise, včetně Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), jakož i Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) budou moci provádět audity, přezkumy a vyšetřování, a to pomocí standardních ustanovení, která se již používají v rámci programu Horizont Evropa.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1 Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Nové rozpočtové položky, jejichž vytvoření se požaduje

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP	zemí ESVO	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
2	[04 01 02] – Podpůrné výdaje pro program Horizont Evropa	NRP	ANO	ANO	ANO	NE
2	[04 03 01] – Excelentní věda	RP	ANO	ANO	ANO	NE
2	[04 03 02] – Konkurenceschopnost a společnost	RP	ANO	ANO	ANO	NE
2	[04 03 03] – Inovace	RP	ANO	ANO	ANO	NE
2	[04 03 04] – Evropský výzkumný prostor	RP	ANO	ANO	ANO	NE

3.2 Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1 Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

- Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.
- Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1 Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce			Číslo	2						
			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
			Operační prostředky							
[04 03 01] – Excelentní věda	Závazky	(1a)	4,093	6,343	6,616	6,773	6,701	6,812	6,741	44,079
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
[04 03 02] – Konkurenceschopnost a společnost	Závazky	(1b)	7,042	10,918	11,387	11,659	11,537	11,729	11,604	75,876
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
[04 03 03] – Inovace	Závazky	(1a)	3,600	5,581	5,821	5,960	5,897	5,994	5,932	38,785
	Platby	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
[04 03 04] – Evropský výzkumný prostor	Závazky	(1b)	1,508	2,341	2,441	2,499	2,472	2,513	2,488	16,262
	Platby	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
			Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy ²⁹							
[04 01 02] – Podpůrné výdaje pro program Horizont Evropa		(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
CELKEM prostředky	Závazky	=1a+1b+3	16,243	25,183	26,265	26,891	26,607	27,048	26,765	175,002
	Platby	=2a+2b+3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	

²⁹ Technická a/nebo administrativní pomoc a výdaje na podporu provádění programů a/nebo akcí EU (bývalé položky „BA“), nepřímý výzkum, přímý výzkum.

Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
CELKEM prostředky z okruhu 2 víceletého finančního rámce	Závazky	=4+6	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000
	Platby	=5+6	0,000	0,000	0,000					0,000	0,000

			Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028–2034
• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM (všechny operační okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
CELKEM prostředky z okruhů 1 až 3 víceletého finančního rámce (referenční částka)	Závazky	=4+6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
	Platby	=5+6	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“ (nezbytné prostředky by měly být stanoveny na základě údajů o průměrných ročních nákladech, které jsou k dispozici na příslušných internetových stránkách BUDGpedia.)
-----------------------------------	---	--

GŘ: <.....>		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKE M VFR na období 2028– 2034
• Lidské zdroje		0	0	0	0	0	0	0	0
•Ostatní správní výdaje		0	0	0	0	0	0	0	0
GŘ <.....> CELKEM	Prostředky	0	0	0	0	0	0	0	0

GŘ: <.....>		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKE M VFR na období 2028– 2034
• Lidské zdroje		0	0	0	0	0	0	0	0
•Ostatní správní výdaje		0	0	0	0	0	0	0	0
GŘ <.....> CELKEM	Prostředky	0	0	0	0	0	0	0	0

CELKEM prostředky z OKRUHU 4 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)	0	0	0	0	0	0	0	0
---	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

v milionech EUR (zaokrouhloeno na tři desetinná místa)

Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028–2034
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	---

CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 4	Závazky	0	0	0	0	0	0	0	0
víceletého finančního rámce	Platby	0	0	0	0	0	0	0	0

=====

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 4	Závazky									
víceletého finančního rámce	Platby									
			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)								
	Platby	(5)								
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)								
CELKEM prostředky z OKRUHU <....>	Závazky	=4+6								

víceletého finančního rámce			Platby	=5+6									
					Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
					2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)											
	Platby	(5)											
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM			(6)										
CELKEM prostředky z OKRUHU <....> víceletého finančního rámce	Závazky	=4+6											
	Platby	=5+6											
					Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM VFR na období 2028–2034
					2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
• Operační prostředky CELKEM (všechny operační okruhy)	Závazky	(4)											
	Platby	(5)											
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM (všechny operační okruhy)			(6)										
CELKEM prostředky z okruhů 1 až 6 víceletého finančního rámce (referenční částka)	Závazky	=4+6											
	Platby	=5+6											

Okruh víceletého finančního rámce	7	„Správní výdaje“ ³⁰
--	----------	--------------------------------

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

GŘ: <.....>	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028–2034
• Lidské zdroje								
• Ostatní správní výdaje								
GŘ <.....> CELKEM								
Prostředky								

GŘ: <.....>	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028–2034
• Lidské zdroje								
• Ostatní správní výdaje								
GŘ <.....> CELKEM								
Prostředky								

CELKEM prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce	(Závazky celkem = platby celkem)							
---	----------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028–2034
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 7								
Závazky								

³⁰ Nezbytné prostředky by měly být stanoveny na základě údajů o průměrných ročních nákladech, které jsou k dispozici na příslušných internetových stránkách BUDGpedia.

víceletého finančního rámce	Platby																		
-----------------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2 Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků (nevyplňovat v případě decentralizovaných agentur)

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

Uved'te cíle a výstupy	Druh ³¹	Průměrné náklady	Rok 2028		Rok 2029		Rok 2030		Rok 2031		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz oddíl 1.6)						CELKEM		
			Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet
SPECIFICKÝ CÍL č. 1 ³² ...																			
- Výstup																			
- Výstup																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 1																			
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																			
- Výstup																			
Mezisosčet za specifický cíl č. 2																			
CELKEM																			

Ukazatele výstupů a výsledků pro účely monitorování pokroku a dosažených výsledků tohoto programu budou odpovídat společným ukazatelům stanoveným v nařízení xxx [nařízení o výkonnosti].

³¹ Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

³² Popsány v oddíle 1.3.2. „Specifické cíle“.

3.2.3 Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

- Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.
- Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

3.2.3.1 Prostředky ze schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	CELKEM 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
OKRUH 7								
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Mezisosoučet za OKRUH	0,000	0,000	0,000				0,000	0,000
Mimo OKRUH 7								
Lidské zdroje	625,906	653,293	682,926	714,991	749,687	787,229	827,851	5041,883
Ostatní výdaje správní povahy	421,944	506,573	602,561	711,464	835,052	975,331	1134,583	5187,508
Mezisosoučet mimo OKRUH 7	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391
CELKEM	1047,851	1159,866	1285,487	1426,455	1584,738	1762,560	1962,435	10229,391

3.2.4 Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

- Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.
- Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

3.2.4.1 Financované ze schváleného rozpočtu

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky (FTE)³³

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců) ³⁴							
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0	0	0				0
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0				0
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu) ³⁵	1439	1557	1684	1823	1972	2134	2309
01 01 01 11 (v přímém výzkumu) ³⁶	1261	1261	1261	1261	1261	1261	1261
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	0	0	0				0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)							

³³ Pod tabulkou upřesněte, kolik plných pracovních úvazků v rámci uvedeného počtu je již přiděleno na řízení akce a/nebo může být přerozděleno v rámci vašeho GR a jaké jsou vaše čisté potřeby.

³⁴ Tyto údaje zahrnují pouze potřebné zaměstnance generálních ředitelství, nikoliv však zaměstnance, kteří budou zapotřebí pro výkonné agentury, společné podniky a další decentralizované orgány, jakož i další zaměstnance placené z příspěvků budoucích přidružených zemí.

³⁵ Výchozí hodnotou je počet plných pracovních úvazků v roce 2027, který se každý rok zvyšuje úměrně k výši rozpočtu programu Horizont Evropa na období 2028–2034 pro daný rok, s omezením na 75 % nárůstu, aby se zohlednilo očekávané zvýšení efektivity.

³⁶ Základní hodnotou je počet plných pracovních úvazků v roce 2027, který je po celé období stabilní.

20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	0	0	0				0
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0				0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	– v ústředí		0	0	0		0
	– při delegacích EU		0	0	0		0
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu) ³⁷	627	679	734	794	860	930	1006
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu) ³⁸	545	545	545	545	545	545	545
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7	0	0	0				0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 7	0	0	0				0
CELKEM	0	0	0				0

Potřebné lidské zdroje budou pokryty zaměstnanci, kteří jsou již přiděleni k řízení akce, v případě potřeby spolu s případnými dodatečnými přiděly, které mohou být řídicím generálním ředitelstvím poskytnuty s ohledem na zvýšené finanční krytí programu v rámci ročního postupu přidělování prostředků a s ohledem na rozpočtová omezení. Tento počet zaměstnanců nezahrnuje ani nepředjímá počet zaměstnanců potřebných pro výkonné agentury nebo prováděcí orgány.

3.2.4.2 Potřeby v oblasti lidských zdrojů celkem

CELKEM SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY + VNĚJŠÍ ÚČELOVĚ VÁZANÉ PŘÍJMY			Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)									
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)									
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY]	– v ústředí		0	0	0	0	0	0	0
	– při delegacích EU		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

³⁷ Výchozí hodnotou je počet plných pracovních úvazků v roce 2027, který se každý rok zvyšuje úměrně k výši rozpočtu programu Horizont Evropa na období 2028–2034 pro daný rok, s omezením na 75 % nárůstu, aby se zohlednilo očekávané zvýšení efektivity.

³⁸ Základní hodnotou je počet plných pracovních úvazků v roce 2027, který je po celé období stabilní.

01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7	0	0	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 7	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	0	0	0	0	0	0	0

3.2.5 Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi

Povinné: do níže uvedené tabulky by měl být zahrnut nejlepší odhad investic souvisejících s digitálními technologiemi, které návrh/podnět vyžaduje.

Pokud je to pro realizaci návrhu/podnětu nutné, měly by být prostředky z okruhu 7 výjimečně uvedeny v určeném řádku.

Prostředky z okruhů 1–6 by měly být vykázány jako „výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy“. Tyto výdaje se týkají provozního rozpočtu, který bude použit na opětovné použití / nákup / vývoj IT platform/nástrojů přímo souvisejících s prováděním iniciativy a s nimi spojených investic (např. licence, studie, ukládání dat atd.). Informace uvedené v této tabulce by měly být v souladu s údaji uvedenými v oddíle 4 „Digitální rozměr“.

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	CELKEM VFR na období 2028– 2034
OKRUH 7								
Výdaje na informační technologie (podnikové)	0	0	0	0	0	0	0	0
Mezisoučet za OKRUH 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimo OKRUH 7								
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
Mezisoučet mimo OKRUH 7	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000
CELKEM	83,688	94,699	107,160	121,261	137,217	155,272	175,703	875,000

Výdaje politiky v oblasti informačních technologií by měly představovat 0,5 % celkových výdajů programu.

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	CELKE M VFR na období 2021– 2027
OKRUH 7					

Výdaje na informační technologie (podnikové)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mezisoučet za OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mimo OKRUH 7						
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mezisoučet mimo OKRUH 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CELKEM						
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6 Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

- může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).
- vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.
- vyžaduje revizi VFR.

3.2.7 Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

- nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.
- počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt								
Spolufinancované prostředky CELKEM ³⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3 Odhadovaný dopad na příjmy

- Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.
- Návrh/podnět má tento finanční dopad:
 - na vlastní zdroje
 - na jiné příjmy
 - uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhлено na tři desetinná místa)

³⁹ Dvoustranné dohody o přidružení dosud nebyly uzavřeny. Příspěvky přidružených zemí budou připočteny k částkám uvedeným v tomto legislativním finančním výkazu.

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu ⁴⁰			
		Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2034
Článek					

Příjmová rozpočtová položka:	Dopad návrhu/podnětu						
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Položka	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

01.02XX Prostředky z příspěvků třetích stran

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

Třetí země mohou do programu přispívat prostřednictvím dohod o přidružení. Podmínky pro stanovení výše finančního příspěvku budou uvedeny v dohodách o přidružení s jednotlivými zeměmi a zajistí automatickou opravu jakékoli významné nerovnováhy ve srovnání s částkou, kterou získávají subjekty usazené v přidružené zemi na základě účasti v programu, s přihlédnutím k nákladům na řízení programu.

⁴⁰ Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.

4. **DIGITÁLNÍ ROZMĚR**

Program Horizont Evropa využívá podnikové nástroje popsané v právním, finančním a digitálním prohlášení Evropského fondu pro konkurenceschopnost, které se vztahuje ke všem digitálním rozměrům.